1858. N°. 248. **NIEUW AMSTERDAMSCH** TWEEDE JAARGANG.

HANDELS- EN EFFECTENBLAD.

ABONNEMENTSPRIJS VOOR 3 MAANDEN:
Voor Amsterdam. . . . . f 6.25.
Voor de overige Steden des Rijks . . . . » 7.25.
Afzonderlijke Couranten . . . . . . » 0.10.
Verschijnt dagelijks.

Maandag 18 October.
BUREAU VAN UITGAVE, Singel, G. 343.
Brieven Franco.

PRIJS DER ADVERTENTIËN:
Van een tot zeven regels, behalve de 35 cents zegelgeld. . . . . . f 1.40
Iedere regel meer . . . . » 0.20
Trouw- en Geboorteberigten . . . . . . » 1.—
Groote Letters en Vignetten worden naar plaatsruimte berekend.

Agenten.
Rotterdam, J. DE KLERK.
's Gravenhage, C. VAN LIER.
Utrecht, J. C. ANDRIESSEN.
Harlingen, J. VELLINGA.
Gorinchem, A. VAN DER MAST.

Hollandsche IJzeren Spoorweg.
WINTERDIENST.
Vertrek van Amsterdam 8 u. (tot Haarlem tot 14 Dec.) — 8 u. 30 m. — 11 u. 30 m. — 4 u. 30 m. — 7 u. 30 m.
Aankomst te Amsterdam 9 u. 27 m. (van Haarlem) — 10 u. 30 m. — 2 u. 35 m. — 6 u. 30 m. — 9 u. 30 m.

Nederlandsche Rijn-Spoorweg.
ZOMERDIENST.
Vertrek van Amsterdam 7 u. 35 m. — 10 u. 35 m. — 12 u. 45 m. — 4 u. 45 m. — 7 u. 15 m. — 10 u. 45 m.
Aankomst te Amsterdam 7 u. 25 m. — 9 u. 45 m. — 2 u. 35 m. — 7 u. 5 m. — 9 u. 30 m. — 12 u. 30 m.

Spoorweg, Antwerpen-Rotterdam.
WINTERDIENST.
Van Rotterdam 10 u. — 2 u. 45 m. — Van Breda 6 u. 50 m. — 12 u. 35 m. — 5 u. 20 m.
Van Antwerpen naar Rotterdam en Breda 7 u. 45 m. — 12 u. 20 m. — Naar Breda en Moerdijk 5 u. 25 m.

Agenten.
Antwerpen, VAN MAENEN & C°.
Brussel, Office de publicité, Montagne de la cour.
Parijs, HAVAS.
Londen, J. B. ENGERSCH.

Tweede Editie.
Zondag-avond.

BUITENLAND.

Frankrijk.

PARIJS, 15 Oct. Men beschouwt alhier het *Charles-Georges* geschil genoegzaam als bijgelegd en houdt zich dan ook nog alleen met de gebeurtenissen te Tetuan bezig. Intusschen is met Portugal nog niet alles geregeld. Men is van daar de bekrachtiging der overeenkomst tusschen graaf Walewski en den burggraaf Païva nog wachtende. Overigens zou de uitspraak eener derde mogendheid omtrent de schadevergoeding, door Portugal te betalen, eerst worden ingeroepen, wanneer de beide betrokken staten het nopens dit ondergeschikte punt niet eens zouden kunnen worden.

— De bijeenkomst van alle chefs der huizen Rothschild in Europa, deser dagen alhier gehouden, is heden afgeloopen.

— Men verzekert in officiële kringen, dat het leger met 100,000 man zal verminderd worden, zoodra het geschil met Portugal definitief uit den weg zal zijn geruimd.

— De *Pays* bevat tijdingen van het eiland Réunion tot 8 Sept. De oorlogsschooners *Zouaven* en *Mahé de la Bourdonnais* hadden op hunnen terugkeer het anker in de haven geworpen.

— Het berigt eener expeditie van Engeland naar Madagascar was niet bevestigd. De koningin Ranavolo was lijdende, ten gevolge eener halfsijdige verlamming.

— Het ministerie van marine heeft tijding ontvangen der behouden aankomst van de *Duchayla* te Djeddah.

— Volgens berigten uit Algerië, heerscht er in de staten van Marokko tegenwoordig een toestand van volslagen wanorde en regeringloosheid. Dit is te opmerkelijker, naardien Frankrijk, behalve het vice-consulaat te Tetuan, ook een consulaat-generaal te Tanger, een consulaat te Marokko en te Mogador, een vice-consulaat te Rabat en een consulair-agentschap te Saffy gevestigd heeft.

— De regering heeft nog geene nadere bijzonderheden nopens den moord der Europesche consuls te Tetuan ontvangen.

— De heer de Antas is gedurende de afwezigheid van den markies de Païva met de functiën van den Portugeschen gezant belast.

— Men berigt uit Salerno, dat de toestand, waarin het koningrijk Napels verkeert, dagelijks neteliger wordt; onder anderen heeft de overheid van de provincie Salerno een zwartboek (*il libro degli attendibili*) aangelegd van allen, die om staatkundige redenen onder het opzigt der politie staan.

Engeland.

LONDEN, 15 Oct. Het hof zal den 19den dezer Balmorel verlaten.

— De beide kinderen, die uit hunne ouderlijke woning te Woolwich verdwenen waren, zijn door een politie-beambte ontdekt in gezelschap eener zwervende vrouw, van dezelfde plaats geboortig, welke die beide meisjes verlokt had met haar mede te gaan en eenig geld met haar te deelen, dat zij zich hadden weten te verschaffen. De kinderen zijn aan de ouders teruggebragt, en de vrouw is gekerkerd.

— De stoomboot *Plata* (waarvan de aankomst reeds in ons N°. 246 werd gemeld) heeft nieuwstijdingen met de volgende dagteekeningen medegebragt: Greytown 18, Colon 23, Demerary Trinidad en Carthagena 25, Jamaica en Grenada 26, Barbados 27, Jacmel 28, Antigua, St. Kitt's, en Porto Rico 29 Sept., en St. Thomas 1 Oct. Behalve verschillende koopmansgoederen, ter waarde van $ 530,353, bragt het schip $ 393,331 aan goud in baren, $ 2480 aan paarlen, enz. mede. De data van Victoria (Vancouver-eiland) loopen tot 27, en die van fort Hope (Frazer-rivier) tot 23 Augustus. Het belangrijkste nieuws van daar is, dat er een ernstige oorlog tusschen de Indianen en de mijngravers op het punt is uit te breken. Onlangs werden verscheidene moorden op blanken gepleegd. De hooge waterstand der Frazer-rivier was zeer ongunstig voor de goudgravers. Overigens is het medegebragte nieuws van weinig beteekenis.

— De regerings-dépêches uit Indie, dd. 12 Sept., melden nog dat het district Fyzabad rustig is. De rebellen, die Russareh hadden belegerd, werden door een corps Shiks, onder bevel van Kops Nedham, overvallen en geslagen, met een verlies van 20 dooden en 59 gewonden. De opstandelingen van Etawah zijn uit het fort Burreh, hun hoofdkwartier, verdreven, met aanzienlijk verlies; die van Jalouw zijn mede geslagen. De opstandelingen van Tantia Topee en Naivab hebben den 26 Aug. Jhalra Patun ingesloten en het na zwakken wederstand ingenomen. Zij maakten zich van alles meester. Kolonel Hope is met 1100 man tegen hen opgerukt. Den 5en Sept. werden de rebellen van Paoree geheel verslagen; 450 man bleven op het slagveld. Te Moolton zijn twee regimenten Sepoys in opstand geraakt; zij trachtten de kanonnen te vernagelen, doch werden verdreven. 400 der muiters zijn daarbij gedood.

Duitschland.

WEENEN, 14 Oct. Uit Belgrado wordt gemeld, dat de vorst het door het ministerie aangeboden ontslag heeft aangenomen. Men is thans bezig een nieuw ministerie uit de aanhangers des vorsten zamen te stellen.

— Nog berigt men van daar, dat de Porte hare toestemming heeft gegeven tot het houden eener nationale vergadering in Servië.

— Het berigt, als zou de Oostenrijksche regering bevel hebben gegeven, een legercorps aan de Servische grenzen te concentreren, is van algen grond ontbloot.

— Volgens een schrijven uit Weenen aan de *Breslauer Ztg.* wordt in onze staatkundige kringen thans veel gesproken van de vermoedelijke aftreding van graaf Buol, als minister van buitenlandsche zaken, en van diens vervanging door baron v. Bach, thans minister van binnenlandsche zaken.

— Prins George van Pruissen is heden van Berlijn hier aangekomen en zal eenige dagen alhier vertoeven, alvorens zijne reis naar Italië voort te zetten.

— Te rekenen van 1 Nov. e. k., zullen de ontvangsten en uitgaven van den geconcessioneerden zuidelijken spoorweg op rekening der nieuwe Italiaansche maatschappij komen.

— Naar luid van berigten uit Constantinopel, is de Montenegrijnsche kaart thans voltooid, en kan men de regeling der grensscheiding in eene eerstvolgende conferentie te gemoet zien.

— Berigten uit Antivari klagen over nieuwe Montenegrijnsche roover-aanvallen.

BERLIJN, 16 Oct. (*'s ochtends*). Naar men uit goede bron verneemt, is de koning voornemens om, na Meran, zijne lievelingsstad Florence en later Nizza te bezoeken en zich in elke der genoemde steden zes weken op te houden. Of de reis van Z. M. zich later ook tot Rome zal uitstrekken, is nog met geene zekerheid te bepalen.

— De werkzaamheden van den landdag zullen waarschijnlijk van 20 tot 24 dezer duren, en zal de prins-regent in de laatste vereenigde sitting der beide kamers den eed op de constitutie afleggen.

— Volgens eene Berlijnsche correspondentie in de *Ost. Post*, zou het voorshands niet waarschijnlijk zijn, dat de minister van buitenlandsche zaken en president van den ministerraad, baron von Manteuffel, zijne hooge en invloedrijke betrekking zal verlaten.

— In een schrijven uit de Zweedsche hoofdstad wordt het gerucht bevestigd, als zou het kabinet van Stockholm aan zijne gezanten te Londen en Parijs eene nota hebben doen toekomen betreffende de eventuële bezetting der hertogdommen door Duitsche troepen. Men voegt er zelfs bij, dat deze verklaring het uitvloeisel is van den door koning Oskar in den laatsten tijd van zijn bewind herhaaldelijk ontwikkeld programma, hetwelk daarin bestaat, dat de Eider, als de lijn beschouwd moet worden, waar de Scandinavische belangen een aanvang nemen, zoodat iedere Holstein, ook als de Duitsche troepen overtrokken, oorlogzuchtige demonstratie, welke die grensscheiding nadert, de aandacht van Zweden moet trekken.

FRANKFORT, 15 Oct. Het schijnt, dat men het in den boezem der bondsvergadering nog niet eens is, omtrent de te nemen maatregelen in de Deensch-Duitsche aangelegenheid. Men verwacht echter veel van de energie des nieuwen Pruissischen regents, wiens invloed er veel zal toe bijdragen, om aan het hangende geschil spoedig een einde te maken.

— Te Munchen is in den nacht van 12 op 13 dezer de eerste sneeuw gevallen, die echter den volgenden ochtend reeds weder verdwenen was.

— Uit Bern wordt gemeld, dat de bondsraad van den Zwitserschen consul te Amsterdam berigt heeft ontvangen, dat het Japansche gezantschap, in welks komst de Zwitsersche handelstand veel belang stelt, ten einde betrekkingen met Japan aan te knoopen, nog niet in Holland is aangekomen.

— De regering van Neufchâtel heeft zich beklaagd, dat te Lörrach minderjarigen voor de Hollandsche dienst in Indië zijn geworven. De bondsraad zal deswege klagten inleveren bij de Nederlandsche regering.

Belgie.

BRUSSEL, 16 Oct. De koning heeft den heer Frère Orban, minister van financiën, ad interim met de portefeuille van openbare werken belast.

BINNENLAND.

AMSTERDAM, 17 October.

Uittreksels uit officiele berigten.

Kennisgeving van Burgemeester, dat de raad zal vergaderen Woensdag den 20 Oct. 1858, des namiddags ten 12½ ure, op het raadhuis, en dat alsdan in behandeling zal worden genomen: de voordragt van de comm. voor renteg. eigendommen, tot onderhandschen verkoop van grond aan G. Eigenhuis; de voordragt van Burg. en weth. tot goedkeuring der verordening van het beurtveer op Sneek. De rapporten der fin. comm. op de voordragt van burg. en Weth., tot regeling der uitgaaf, welke voor de dienst 1858 zal voortvloeijen uit de benoeming van eenen vierden wetenschappelijken keurder; tot goedkeuring der begrooting van het zand- en jaagpad tusschen Breukelen en Ouderkerk, dienst 1859; tot regeling der jaarwedden van de keurmeesters van levensmiddelen; betreffende de opruiming van de premiekas bij de admin. der stedel. acc., en tot regeling der uitgaven, welke daaruit voor de stedel. kas zullen voortvloeijen; concept-adres aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal betreffende de wijze van heffing van den accijns op het geslagt der runderen en kalveren; de rapporten der comm. wegens aanvrage om pensioen enz. op de requesten van A. Riphagen c. s.

Een feit als het onderstaande mogen wij niet onvermeld laten. Het is een schoone cypres in den lijkkrans van een verdienstelijken overledene. De erfgename van wijlen den heer Bernard Koch, alhier, heeft namelijk der *Maatschappij tot bevordering der Toonkunst* een kostbaar geschenk aangeboden, bestaande in eene schoone collectie der nagelaten werken van haren onvergetelijken broeder. In de kennisgeving, namens de maatschappij door haren secretaris gedaan, dat zij dat geschenk met dankbaarheid aanneemt, vindt men ten slotte deze woorden: »Heeft de maatschappij hem hoog gewaardeerd, zij schat zich dubbel gelukkig, door uwe heuschheid aan zijne compositiën in hare bibliotheek eene eereplaats te kunnen verzekeren, waar zij (zoo als ons algemeen verslag vermelden zal) toegankelijk en onvergankelijk blijven voor het nageslacht. Uw naam is thans ook daar met den zijne vereenigd, gelijk hij dat in 't leven was: vol trouwe verknochtheid."

Z. M. heeft benoemd tot plaatsvervangend kantonregter te Enkhuizen, W. W. L. van Goudoever, ontvanger der registratie en domeinen aldaar, en tot griffier bij het kantongeregt te Sittard, Mr. K. H. J. H. Gielen, thans procureur bij de arrondissements-regtbank te Roermond.

Z. M. heeft aan J. M. Greve, notaris in het arrondissement Almelo, vergund zijne standplaats van de gemeente Lonneker over te brengen naar Enschedé.

In het kiesdistrict Alphen is den 13den dezer tot lid van de Prov. Staten van Zuid-Holland verkozen de heer Mr. C. v. d. Vlies, te Hazerswoude.

Onderscheidene Brusselsche dagbladen berigten, dat het Belgische gouvernement twee aanvragen om concessie voor de ontworpen spoorweg-linie tusschen Leuven en Herenthals over Aerschot ontvangen heeft, alsmede eene ernstig gemeende aanvraag om concessie tot het verlengen van den Turnhoutschen spoorweg naar de Nederlandsche grenzen in de rigting naar Tilburg en 's Hertogenbosch en naar Breda.

* 's GRAVENHAGE, 16 Oct. De Minister van Marine heeft bekend gemaakt, dat ten behoeve der marine wordt verlangd: Scheepsruimte voor den overvoer naar Curaçao, in het begin der maand November aanstaande, van 35 à 40 lasten levensmiddelen, en naar Suriname, in het laatst der maand November aanstaande, van 25 à 30 lasten levensmiddelen, enz. De vracht van Amsterdam naar de plaats der inlading is voor rekening van het zeeschip.

Belanghebbenden worden uitgenoodigd, hunne aanbiedingen en voorwaarden op gezegeld papier, vóór of uiterlijk op den 26 dezer maand, vóór 12 ure, aan het Departement van Marine te 's Gravenhage in te zenden.

— Spoedig zullen de sectiën der Tweede Kamer weder bijeenkomen, tot het voortzetten van het onderzoek der belastingwetten.

† — In de residentie zijn aangekomen de graaf en gravin Abriot de la Palme, van Chambéry.

* HARLINGEN, 15 Oct. Dezen nacht, omstreeks 3 ure in den ochtend, is in het naburig Almenum, op Grettingbuurt, het huis van een winkelier geheel afgebrand, met al wat er in was, zoodat de bewoners naauwelijks den tijd hadden om hun leven te redden. Twee uit deze stad ter hulp gesnelde brandspuiten mogten er in slagen de onmiddellijk nabijzijnde huizen en fabrieken te beveiligen; zonder dit middel zou het vuur erger hebben kunnen worden. Omtrent de oorzaak is men onzeker. Het pand was, naar men algemeen zegt, tegen brandschade verzekerd.

HANDELSBERIGTEN.

HOORN, 16 Oct. TARWE f 9.50. — ROGGE f 7. — GERST f 5.75. — HAVER f 5. — Paarden BOONEN f 8; Bruine dito f 11; Gele dito f 11. — Graauwe ERWTEN f 23; vale dito f 22. — BOTER per Ned. ℔ f 1.30. — APPELEN per mud f 1.50. — PEREN per mud f 1.75. — KIPPEN per stuk f 1.20. — Kippen EIJEREN per 100 stuks f 3.50; Eenden dito f 3.75.

DELFT, 16 Oct. De prijzen der KAAS waren heden f 15 à 21 de 100 N. ℔; aanvoer 60 stapels wegende 17,375 N. ℔.

GRONINGEN, 15 Oct. TARWE in een doen. — ROGGE bij gerieven tot vorige prijzen gedaan. — BOEKWEIT met goeden kooplust, en 10 c. hooger geveild; 113/116 ℔ zwarte Zand f 4.95 à 5.35. — GERST tot 5 c. hooger vlug opgeruimd; 99,103 à 107 ℔ Winter f 4.65,95 à 5.25. — HAVER genoegzaam tot vorige prijzen gedaan. — Voor KOOLZAAD waren moeijelijk vorige coursen te bedingen. — RAAPOLIE f 41. — LIJNOLIE f 32. — RAAPKOEKEN f 90.

LONDEN, 15 Oct. *Graanmarkt.* De markt was heden lusteloos en de prijzen voor TARWE en MEEL zonder variatie. De aanvoeren zijn zeer beperkt; de omzet bepaalde zich tot kleinigheden bij gerijf. — GERST. Voor de brouwerij vast; andere soorten kalm, doch niet flaauwer. — HAVER in een doen. — BOONEN onveranderd, doch ERWTEN zeer vast. Van af 11 tot 15 dezer zijn aangevoerd:

Tarwe.	Inl.	2,040 quart.;	vreemde	1,760 quart.
Gerst.	»	1,560 »	»	3,040 »
Haver.	»	2,150 »	»	2,820 »

LONDEN, 15 Oct. (*Marktberigt van Baerselman & Co., 10 Philpot Lane.*) BOTER. Friesche 120/-, 122/-; Kamper 110/-, 114/-; Zwoller 106/-, 110/-; Deventer 100/-, 104/-; Groninger 96/-, 100; Hollandsche 1ste 100/-, 104; 2de 70/-, 80/-; Bossche 1ste 86/-, 92/-; 2de 60/-, 70; Normandische 90/-, 106/-; Kiel 110/-, 120/-; Ostende 11/-, 13/- per 12 ℔. — KAAS. Edammer witte 48/-, 51/-; gebr. 36/-, 38/-; dito roode 50/-, 53/-; gebr. 36/-, 40/-; Gouda 1ste 50/-, 52/-; 2de 38/-, 44/-; Derby dito 1ste 50/-, 52/-; Kanter 17/-, 18/-. — SPEK. Engelsch model 50/-. — Westphaalsche HAMMEN 60/-, 66/-.

Staat der markten. Boter. Zoowel puike als inferieure soorten kunnen tot genoteerde prijzen naauwelijk koopers vinden; veel bleef onverkocht. Kaas. Edammer is wat meer gevraagd, terwijl infer. Gouda tot zeer lage prijzen wordt aangeboden. Spek iets meer gevraagd. Granen. Tarwe en Haver waren tot goede vorige prijzen te plaatsen. Aardappelen: Puike groote soorten vonden koopers à 76/-, 80/- per ton.

LIVERPOOL, 15 Oct. KATOEN. In deze week zijn afgedaan 43,270 b., waarvan 1140 b. op speculatie en 4681 b. voor export. De aanvoeren gedurende de laatste 8 d. bedr. 40,183 b. De tegenwoordige voorr. bestaat uit 489,000 b.; men noteert Georgia fair 7½ d.

HAMBURG, 15 Oct. KOFFIJ. De omzettingen in de laatste acht dagen zijn zeer beperkt; houders staan echter vast op hunne vorderingen. Eene lading ad 3600 b. Santos, voor 8 à 10 dagen hier aangebragt, werd aan één huis tot onbekenden prijs verkocht, van boord te ontvangen. Laatbeurs werd nog de afdoening bekend van 2 ladingen Rio, te zamen circa 7000 b., van den nieuwen oogst, per *Clara Wilhelmina* en *Rosalinde*, hetgeen gunstig op de stemming der markt werkte; buitendien zijn gedurende deze week verkocht: 7000 b. Rio en Santos in loco tot 4 à 5¼ ß en 7000 b. Rio op levering, alsmede 1500 b. Laguayra tot 5⅝ à 7¼ ß. Men noteert: reëel ord. Bresil 4 9/16 à 4¾; ord. en reëel ord. Domingo 4 13/16 à 5 1/16 ß. — SUIKER. Ruwe. De handel was in deze week zeer slap en de prijzen daalden ca. 4 ß. Verkocht werden: ca. 300 k. bruin en geel Havana tot 19¼ à 24¾ ß; 150/4 k. St. Jago Moscovados tot 19 mb., en 200 z. bruin en geel Bengaal en Costarica. tot 14½ à 21½ mb. Geraffineerd redelijk gevraagd. — RIJST stil doch over 't algemeen prijshoudend. Belangrijke omzettingen vonden niet plaats, en slechts voor dagelijksche behoefte vond men koopers. — KATOEN. De prijzen hielden zich goed staande, ofschoon de markt zeer flaauw was. De omzet bepaalde zich slechts tot 100 b. Noord-Amerik. tot 7 9/16 à 7⅞ ß, en 25 b. Tinnevelly-Madras tot 6 15/16 ß.

STETTIJN, 15 Oct. TARWE goed prijshoudend; in loco 85 ℔ fijne witbonte Poolsche 76; 83/85 ℔ gele 69; pr. Oct. 65; voorjaar 69 th. — ROGGE in den beginne hooger betaald, doch sluit flaauw; in loco 77 ℔ 43, 43¼; per Oct.-Nov. 43¼, 43, 42¾; Nov.-Dec. 43¼, 43; voorjaar 46; Mei-Junij 46¼ th. bet.

CATANIA, 1 Oct. ZWAVEL stil; 2de soort op 27, en 3de op 26 tari. — LIJNZAAD gesouteneerd op oz. 6.2 à 6.4 bij gerijf. — AMANDELEN worden op oz. 7.20 per quintal genoteerd. — OLIJFOLIE op 32½ à 33 gehouden per cafiso van 20 rotole.

PORT-AU-PRINCE, 25 Sept. KOFFIJ. Indien er geene schepen van de Vereenigde Staten aankomen, zal de voorraad gewis zeer toenemen. De markt opende op $ 112; de daling hield successievelijk in deze week aan; gisteren kon men niet meer dan $ 104 bedingen; afgedaan werden 2634 b., wegende 220,040 ℔. — CAMPÊCHEHOUT flaauw op $ 40; 181,900 ℔ vonden koopers. — KATOEN loom op $ 120. — CACAO bedingt moeijelijk $ 110. — DOUBLOENEN $ 272.

BOMBAY, 24 Sept. Zoowel de *Invoer-* als de *Uitvoer-artikelen* hebben eenige verbetering ondergaan. — GELD ruim. — *Vrachten* op Londen 25/-; Liverpool 20/-. — *Wisselcours* 2/-¼ à 2/-½ d.

Zeetijdingen.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 16 Oct. *Plantage Dordrecht,* Brakke, Suriname.

VLIE, 15 Oct. De lijsten niet aangekomen.

HELLEVOET, 16 Oct. *Daniël,* Brandt, Batavia, l. v. Brouwersh. - *Fidelity,* Brown, Londen. - *Seaser,* Seaton, Newcastle. - *William & Henry,* Barns, dito.

BRIELLE, 16 Oct. Niets.

BROUWERSHAVEN, 16 Oct. *Admiraal van Heemskerk,* Koning, Havana n. Dordrecht. - *Tritan,* Adriaans, Rott. n. Batavia.

UITGEZEILD.

TEXEL, 16 Oct. *Jane,* Rowland, Sunderland. - *Berceau,* Agnesse, dito. - *Le Progrès,* Baron, dito. - *Angélique,* Ruald, dito. - *Jules & Sophie,* Bazin, dito. - *Martina Adriana,* van 't Hoff, Surin. - *Joh. Hermanus,* Wijgers, dito. - *Martha & Mary,* Rosen, Newcastle. - *Julius,* Munro, dito. - *Christian Sophie,* Bjönness, Frederikstad. - *Tanfield,* Cossom, Genua. - *Kielwindeweer,* Moesker, Triëst. - *Aaltje Maathuis,* de Vries, dito. - *Louise Roeloffiene,* Sybrandi, Soerabaija. - *Liverpool,* Galano, Livorno. - *Zwaantje,* Engelsman, Palermo. - *Ernest Arthur,* Chevrier, Newcastle. - *Amicitia,* Gaaff, Melbourne. - *Hollandia,* Ruige, Batavia. - *Sophia Elisabeth,* van der Hoef, New-York. - *Lincludencastle,* Maclellan, Liverpool. - *Agina,* Bloem, Brindisi. - *Gesina,* Braue, Triëst. - *Geertje Dijkstra,* Fenenga, Venetie. - *Juffer Grietje,* Hazewinkel, Livorno. - *Ondine* (st.), Bordeaux. - *De Volharding,* Ouwehand, Vivier. - *Lion* (st.), Londen. - *Vriesland,* Boontje, dito. - *Speedwell,* Dench, dito. - *De Landman,* Karsijns, Liverpool. - *Alida,* Peper, dito. - *Jean Elisabeth,* Lemerle, Newcastle. - *Lion Isabelle Alfred,* Glotstein, Sunderland. - *Maria,* Forbes, dito. - *Maria,* Molenaar, Yarmouth. - *Renown,* Griffith, dito. — Gisteren nog: *Attalante,* Ned. oorl. schooner, luit. Binkes, Noordhinder.

HELLEVOET, 16 Oct. *Adm. de Winter,* Jansen, Bat. - *Singapore,* Schmit, Valparaiso. - *Bacchus,* Zuiderduin, Philadelphia. - *Marie Jeannette,* Fetter, Civita Vecchia. - *Verwisseling,* v. d. Weijden, Lissabon. - *Aurora* (st.), Londen. - *Rapid,* White, *Wolgast,* Peters, *Jacoba,* Schultz, *Cornelia,* Stasse, *Seaflower,* Bentley, *Prince Albert,* Clare, *Augusta,* Maresca, *Thor,* Ahlberg, *Todleben,* Ruhrt, allen Newcastle. - *Seagull* (st.), Hull. - *Herman,* Schloss, Libau.

BRIELLE, 16 Oct. *Moselle* (st), Londen. - *Therese* (st.), Grangemouth. - *Holyrood* (st.), Leith. - *Lord Raglan* (st.), *Amor,* Wever, *Lady Williamson,* Robson, *Boju,* Elliot, allen Newcastle. - *Admiraal Cator* (st.), Hartlepool.

MAASSLUIS, 16 Oct. *Cornelia,* Schip, Nantes. - *Integrity,* Harnden, Rije. - *Watson,* Read, Leith. - *Australië,* Watson, Newcastle. - *Jane & Margareth,* Corbett, dito. - *Clémentine,* Dugenie, avontuur.

BROUWERSHAVEN, 16 Oct. *Vier Gebroeders,* Bunck, Rott. n. Bat. - *Princes Sophia,* Hoffmann, dito n. dito. - *Ocean,* Klopper, dito n. New-York. - *Stad Dordrecht* (st.), Londen. - *Johanna Maria,* Overgaauw, (Banjw.), Nieuwediep.

VREEMDE HAVENS.

BINNENGEKOMEN.

LONDEN, 14 Oct. *Charl. Ann,* Young, Batavia. — 15. *Mentor,* Croes, Worcum. — In lading 15. *Ida Zijlker,* Boiten, Koningsb. — DEAL, 14 Oct. *Annechina Bendix,* Siersema, Rotterdam. — QUEENSTOWN, 15 Oct. *Jan Tros,* Voogd, Galatz. — LIVERPOOL, in lading 14 Oct. *Albert van Panhuys,* v. d. Ley, Harlingen. — NEWPORT, 13 Oct. *Maria Laurentia,* Frey, Merlford, om voor Valencia te laden. — CARDIFF, 12 Oct. *Wilhelmina Petronella,* Scholtens, Gloucester. — SCHIELDS, 14 Oct. *Sarah,* Dunn, Dordrecht. - *Amie,* Jones, Rotterdam. - *Thos Rising,* Bullard, dito. - *Magnet,* Dodds, dito, - *Christen Svendsen,* Magenson, dito. - *Hebe,* Pritchard, dito. - *John Barry,* Dickson, Nieuwediep. - *Constance,* Sorensen, dito. - *Hebe,* Becker, Schiedam. - *Maria,* Kjar, Amsterdam. — SUNDERLAND, 14 Oct. *Dorothy,* . . . . ., Nieuwediep. — HARTLEPOOL, 14 Oct. *Mayflower,* Cook, Amsterdam. - *Robinia,* Holland, Dordrecht. — HAMBURG, 14 Oct. *Olympe Alexandre,* Josse, Amsterdam. — ALTONA, 15 Oct. 2 *Gebrüder,* Doyen, dito. — BREMERHAVEN, 13 Oct. *Vrouw Margrieta,* Dost, Varel. — STETTIJN, 14 Oct. 4 *Gezusters,* Block, Hartlepool. — DANTZIG, 14 Oct. *Hillechina,* Fijn, Sunderland. — PILLAU, 13 Oct. *Johanna van Goldhoorn,* Bonhuis, Rostock. - *Elsje,* Hittmann, Rotterdam. - *Antje Jansen,* Stomp, dito. - *Cornelia Jantina,* Kwint, Newcastle. — STOCKHOLM, 11 Oct. *Prins Carl,* Tarras, Amst. — LISSABON, 4 Oct. *Catharina,* Bekkering, Sund. — 5. *Jantina,* de Vries, *Gesina,* Slinger, *Lambertus,* Frierieks, allen Newc. — 6. *Emma Maria,* Sap, Newc. — 8. *Ceres,* Meuldijk, Newc. — CADIX, 1 Oct. *Lammina Arentina,* Breeland, Sevilla. — GIBRALTAR, 2 Oct. *Anna Paulowna* (st.), Genua n. Malaga. — 3. *Geert,* Pik, Shields n. Amsterd. — *Koophandel & Zeevaart,* den Breems, Vlaardingen. — CURAÇAO, 4 Aug. *Komeet,* Dekker, Amst., vertrok 20 n. Rotterd. — 7. *Handel,* Molenaar, dito, vertrok weder derwaarts. — SINGAPORE, 22 Aug. *Trijntje Fenna,* des Ruelles, Cardiff. — 24. *Vriendentrouw,* Grevelink, Cardiff. — 27. *Juno,* Chevalier, Rangoon. — 31. *Doggersbank,* NN., Bassein. — MACAO, 18 Julij. *Henriette,* Harms, Singap.

UITGEZEILD.

FALMOUTH, 14 Oct. *Rosette,* Dijker, Amst. n. Alexandrie. — NEWCASTLE, zeilkl. 14 Oct. *Jantina,* de Boer, Dantzig. - *Stad Genemuiden,* Gorter, dito. - *Vr. Martha,* de Vries, Gothenburg. — SHIELDS, 14 Oct. *Mars,* . . . . ., Schied. — SUNDERLAND, 13 Oct. *Palestina,* Wright, Rotterd. — HAMBURG, 15 Oct. *Jantina,* Ikkina, Lever, Gothenb. - *Dieverdina,* Jonge, Dantz. — EMDEN, 12 Oct. *Martha,* v. d. Wijk, Gron. — STETTIJN, 14 Oct. *Jonge Paul,* de Jonge, Amsterdam. - *Martje Flors,* Trost, Flensburg. — NANTES, 11 Oct. *Courier,* v. d. Stolk, Sunderl. — CADIX, 4 Oct. *Hendrik Jan,* v. d. Meyden, v. Amst. n. Montevideo, na geëindigde reparatie. — BATAVIA, 24 Aug. *Stad Assen,* Haverbult, Amsterdam. — MAURITIUS, 25 Aug. *Honigbij,* Goedknegt qq., v. Java n. Amst., na geëindigde reparatie. — SINGAPORE, 20 Aug. *Proteus,* Kikkert, Batavia. — 25. *Alida Maria,* de Vries, *Jan van Brakel,* Verheij, beiden Batavia. — MOULMAIN, 27 Aug. *Franconia,* Newell, Engel. — MANILLA, 12 Aug. *Superior,* . . . ., Queenstown. — AMOY, 28 Julij. *Willem de Eerste,* Niedfeld, Bat. — SHANGHAE, 7 Aug. *Joh. Anthonius,* Mets, Batavia.

ZEILKLAAR.

GIBRALTAR, 1 Oct. *Dolphijn,* Hazewinkel, Queenstown.

SCHEEPSTIJDINGEN.

AMSTERDAM, 17 Oct. Volgens berigt, is het barkschip *Isaac da Costa,* kapt. Löschen, den 24sten Augustus te Batavia gearriveerd van de Kaap de Goede Hoop.

— Van de lading van het schip *Cornelia,* kapt. Jaski, van Batavia naar Amsterdam, te Mauritius binnen, zijn 452 b. koffij wegens zeeschade verkocht.

PORTHCAWL, 13 Oct. De schoener *Ajax,* van Plymouth naar Newport, is op Kenfiggsand gestrand.

HAMBURG, 14 Oct. De hier te huis behoorende bark *Patria,* van Kopenhagen naar Dundee, is totaal verongelukt.

RINGKJÖBING, 11 Oct. De kof *Johannes,* kapt. Adden, van Geestemunde naar Middelbro', is gisteren namiddag bij Nörre Lyngvig gestrand en wrak geworden. De equipage is geland.

Gepraaid: 8 Sept., op 12° NB. en 25° WL., *Ary Scheffer,* Kunst, van Amsterdam naar Batavia.

Carga-Lijsten.

AMSTERDAM.

SURINAME, *Plantage Dordrecht,* Brakke: 72 v. Suiker, 19 b Cacao, Eyken Sluyters & van Santen; 57 v. Suiker, Wed. van Hasselt & C°.; 48 v. Suiker, J. v. Halmael & C°.; 25 v. Suiker, 20 b. Katoen, Rothuys & C°.; 79 b. Katoen, Insinger en C°.; 25 b. Katoen, Kerkhoven en Coutinho; 16 b. Katoen, Wed. J. S. v. d. Poll; 244 v. Suiker, 19 b. Cacao, 140 b. Katoen, Order.

ROTTERDAM.

PADANG, *Zeeland,* H. P. Hazewinkel: 4051 b. Koffij, Suermondt & C°; 4334 b. Koffij, 2700 boss. Rotting, 10 kisten Tabak, Gebr. Nottebohm; 10 collis Diversen, van Overzee & C°.; 25 collis Diversen, Order.

Aangekomen Passagiers
te BROUWERSHAVEN.

BATAVIA, *Johanna Maria,* Overgaauw: De heeren Mr. K. H. Nolthenius, ambtenaar bij de dienst in Ned. O.-I., en echtgenoot, J. W. Kroon, O.-I. ambtenaar, en de jonge heer van Deventer.

FONDSEN EN BEURZEN.

Effecten-Societeit. Amsterdam, Zondag 17 Oct.

Spanje 1½ pCt. 30⅜, 5/16.	Idem Nat. 77 15/16.
Dito Binnenl. 3 pCt. 41 11/16.	Ecuador 1 pCt. 14⅞.
Metalliek 5 pCt. 77½.	

Tot de genoteerde coursen leverde de omzet niets merkwaardigs op.

Buitenlandsche Beurzen.

LONDEN, 15 Oct. 3 % Consols cont. 98⅜ à ½; idem op Nov. 98½ à ⅝; 5 % Braziel 1824, 102½ à 103½; idem 1829/39, 100 à 102; 4½ % id. 1852, 99 à 100; id. 1858, 97 à 98; 6 % Buenos-Ayres 78 à ½; id. Deff. 17½ à 18; 6 % Chili 105 à 107; 3 % id. 84 à 86; 5 % Denemarken 103 à 105; 3 % idem 85½ à 86½; 2½ % Holland 66 à 66½; 4 % id. 100½ à 101 exd.; 1½ % Ecuador 15¾ à 16; Landwarrants idem 4 à 4¼; 3½ % Grenada 20¼ à ¾; Uitgest. id. 5¾ à ⅞; 3 % Mexico 20¼ à ⅜ exc.; 4½ % Peru 90 à 91; 3 % id. 70 à 70½; idem te N.-York 76 à 77; 3 % Port. 46½ à 47; 5 % Rusl. 111 à 112; 4½ % idem 100 à 101; 3 % Spanje 46⅜ à ⅝; 1½ % id. 30⅜ à ⅝; Amort. id. 11¼ à ¾; Coup. Cert. id. 6 à 6¼; 5 % Sard. 93½ à 94; 6 % Turkije 94 à 94½ exd.; 4 % idem geg. 105 à 105⅛; 4½ % Venez. 40½ à 41½; Uitg. idem 15 à 15¼; Wissel Amst. kort 11.15 à 11.16½; id. 3/m. 11.17¾ à 11.18; Parijs kort 25.15 à 25.22½; dem op 3/m. 25.32½ à 25.37½.

Hoewel de prijzen van Engelsche fondsen weinig bij gisteren verschillen, was de stemming daarin heden beter; evenwel moet de staat der Engelsche bank niet zeer voldoende zijn, zoodat laatbeurs eenige verkooporders weder de prijzen drukten. Consols sluiten 98⅜ à ½ cont. en 98½ à ⅝ op tijd.

Vreemde fondsen meest allen met weinig handel goed prijshoudend; alleen waren Portug. en Mexic. lager aangeboden, en 6 pCt. Turksche beter te plaatsen.

5 pCt. Braziel 1824, 103; 4½ pCt. idem 1858, 97¼; 6 pCt. Buenos-Ayres 78; 3 pCt. Chili 100½; 3 pCt. Denem. 86¼; 4 pCt. Holland 100¼, 101; 1½ pCt. Ecuador 15¾, ½; 3½ pCt. Gren. 20¾; 3 pCt. Mexico 20¼; 3 pCt. Peru 69½; 3 pCt. Port. 46⅞; 4½ pCt. Rusland 101¼; 1½ pCt. Spanje 30½, 30⅝; Amort. idem 11½, ⅜, ¼; Coup. Cert. idem 6; 6 pCt. Turkije 94¼ à ½; id. Scrip ⅝, ⅛ pCt. pm.; 4 pCt. idem geg. 105, 105⅛; 4½ pCt. Venez. 40½; Uitgest. idem 15.

Het comité voor Spaansch-Amerikaansche fondsenhouders heeft berigten van den heer Mocatta ontvangen, meldende dat hij, alvorens verdere stappen tot regeling der schuld te doen, de terugkomst van generaal Peaz te Carracas afwachten zal.

Gisteren is een bedrag van £ 150,000 in sovereigns uit de bank genomen.

Zilver zeer gezocht; men noteert heden 61½ à ⅝, voor baren, zijnde ⅝ hooger.

LAATSTE BERIGTEN.

PARIJS, 16 Oct. Volgens tijdingen uit Manoua, vreesde men in die haven voor eenen inval der Adramouths en eene herhaling van de moordtooneelen te Djeddah. De gemoederen in Egypte werden daarover zeer verontrust.

— Alle ministers hebben zich heden naar St. Cloud begeven, ten einde onder voorzitting des keizers een cabinetsraad te houden.

LONDEN, 16 Oct. De hertog en de hertogin van Malakoff zijn hier aangekomen. De admiraal Lyons is geheel hersteld. De *Times* bevat eene correspondentie uit Parijs, volgens welke de Fransche regering in de zaak van de *Charles-Georges* niets zal doen, alvorens antwoord te hebben ontvangen op hare laatste mededeeling.

MADRID, 16 Oct. De prins der Asturiën neemt in beterschap toe. De dochter van den hertog de Montpensier is ernstig ziek.

— Uit Lissabon wordt gemeld, dat de kamers gesloten zijn. De regtbanken aldaar zullen zich met de zaak van de *Charles-Georges* bezig houden.

HAMBURG, 16 Oct. KOFFIJ. 2000 b. nieuwe Bresil zijn op levering afgedaan. — TARWE in loco prijshoudend; van af 't buitenland onveranderd. — ROGGE in een doen.

HAVRE, 15 Oct. KATOEN stil; tot vaste prijzen werden ca. 500 b. afgedaan; de noteering van alle Amerik. soorten is op fr. 1 lager vastgesteld. — Van KOFFIJ werden 200 b. Laguaijra tot fr. 54 à 68 naar kwal. verkocht. — SUIKER Antilles tot fr. 60 gedaan.

PER TELEGRAAPH.

TEXEL, Heden 17 Oct. BINNENG. *Komeet,* Dekker, Curaçao. - *Havana Packet,* de Boer, Havana. - *Anna Paulowna* (st.), Swart, Malaga.

Verslag en Programma

VAN DE

XXIXste ALGEMEENE VERGADERING DER MAATSCHAPPIJ:

TOT BEVORDERING DER TOONKUNST,

GEHOUDEN TE AMSTERDAM, DEN 12 OCTOBER 1858,

ONDER VOORZITTING VAN DEN HEER

Dr. Th. DAVIDS.

Behalve de beraadslagingen en besluiten, welke in de handelingen dezer vergadering breeder zullen worden medegedeeld, heeft tot de werkzaamheden behoord:

A. Het verkiezen van de heeren G. J. Dijk en Dr. J. Penn als hoofdbestuurders, in plaats der aftredende leden, de heeren Dr. Th. Davids en C. A. Hekman.

B. Het berigt omtrent de benoeming van den heer Dr. J. J. Viotta, tot algemeenen voorzitter voor het volgende jaar.

C. Het verslag omtrent de uitbreiding der middelen van de algemeene instelling ter ondersteuning van hulpbehoevende toonkunstenaars en hunne betrekkingen, en het berigt, dat in het afgeloopen jaar een bejaard kunstenaar in Zuid-Holland (en later diens weduwe), benevens twee weduwen van kunstenaars in Noord-Holland, op kiesche wijze, de ondersteuning dezer stichting genoten hebben.

In verband met die instelling wordt herinnerd, dat eene algemeene afdeeling is opgerigt, ten dienste van kunstvrienden en kunstenaars, woonachtig in plaatsen, waar nog geene afdeeling aanwezig is, en die zich, tot bevordering van bovengenoemd doel, aan de Maatschappij als leden wenschen aan te sluiten (contributie *f* 7.50 's jaars). Zij worden uitgenoodigd, tot dat einde, of tot het bekomen van inlichtingen, zich met vrachtvrije brieven te wenden tot den hoofdbestuurder-secretaris Dr. J. P. Heije, Heerengracht, KK 177, te Amsterdam.

Tevens worden alle vrienden der kunst opgewekt, door schenking of erfmaking bij te dragen tot de meer en meer noodzakelijk wordende uitbreiding van de middelen dezer instelling.

D. Het verslag omtrent de muziekale bibliotheek der Maatschappij, bevattende ruim twee duizend vocale en instrumentale toonwerken (in partituur en stemmen) en geschriften van meer dan vijf honderd der uitstekendste componisten en auteurs, kosteloos beschikbaar voor al de afdeelingen en, door deze, voor al de leden der Maatschappij.

Hierbij wordt de wensch geuit, dat vele kleinere, ja groote plaatsen in ons vaderland, reeds hierin eenen genoegzamen grond zullen vinden, om zich der Maatschappij als afdeelingen aan te sluiten, en daardoor voor hare zangvereenigingen of instrumentaal-uitvoeringen kosteloos beschikking te verkrijgen over kunstwerken, welke zij anders niet dan met groote geldelijke opofferingen zouden leeren kennen en bezitten.

Tevens wordt vermeld, dat een nieuwe, met zorg bearbeide catalogus dezer verzameling (dit jaar nog vermeerderd en verrijkt door onderscheidene aankoopen en kostbare geschenken) weldra het licht zal zien, en, even als de tegenwoordige, tegen betaling van 25 cents, verkrijgbaar zal zijn bij de secretarissen of penningmeesters der afdeelingen.

E. Het verslag omtrent de geldmiddelen der maatschappij, waaruit blijkt, dat hare algemeene rekening in het afgeloopen jaar eene som beliep van *f* 7689.45, met een batig slot van *f* 344.40; dat haar reserve-fonds bedraagt *f* 44,000 2½ pCt., met een saldo van *f* 72.43; dat het fonds der instelling ter ondersteuning van kunstenaars, enz. een kapitaal heeft van *f* 19,700 2½ pCt., en, met inbegrip van het uitkeerings-kapitaal, een saldo aanbiedt van *f* 815.30; dat het fonds voor muziekfeesten aan bezit heeft *f* 8000 certificaten 2½ pCt. Werkelijke Schuld, en een saldo van *f* 234.09; dat eindelijk het fonds ter uitgave van Nederlandsche toonwerken en voor de bibliotheek aan kapitaal heeft *f* 1700 2½ pCt., en, na het besteden eener som van *f* 1073.65, een saldo heeft van *f* 18.62.

F. Het verslag omtrent het eenig volledig handschrift der driestemmige Psalmen Davids, op melodiën van Souterliedekens door Clemens non Papa, gedrukt als XIde deel der *Collectio operum Musicorum Batavorum Saeculi* XVI (XXI deelen bezit de Maatschappij in handschrift). Deze elf deelen, op kosten der Maatschappij uitgegeven en ruim honderd vijftig der uitnemendste scheppingen van Nederlands oudste toondichters bevattende, zijn voor de leden der Maatschappij tegen de helft van den gewonen koopprijs verkrijgbaar gesteld.

De geheele collectie bevat thans 305 werken van 68 componisten, en er is daardoor geen bibliotheek ter wereld, zoo rijk aan werken uit de vroegere Nederlandsche school, als die der Maatschappij.

G. Vervolgens wordt herinnerd, dat ten vorige jare aan den heer Dr. J. J. F. Wap (Utrecht) de eervolle onderscheiding was toegekend voor een gedicht ter compositie (*Keizer Karel V*); aan den heer Frans Coenen (Amsterdam) premie en hoogst loffelijke vermelding voor de compositie *Elia op Horeb*, en evenzoo aan den heer J. Worp (Groningen) voor eene orgel-sonate.

Wijders wordt besloten omtrent de volgende prijs-antwoorden:

I. Koor-simfonie Onsterfelijkheid (gedicht van J. P. Heije), premie *f* 500.

a. Auf tausendfach verschlungnen, u. s. w.

Dat het werk is onvoldoende ter bekroning, doch den componist, ter erkenning van zijn streven, wordt aangeboden loffelijke melding en premie van *f* 100.

II. Nonet. premie *f* 125.

b. Uns floss der rasche Strom, u. s. w.

Dat de beoordeelingen nog niet zijn afgeloopen.

III. Balladen voor eene stem, premie *f* 80.

c. Wat is er van het strijdgewoel, enz.

Dat het werk den uitgeloofden prijs waardig is gekeurd.

IV. Liederen voor drie vrouwenstemmen. Premie *f* 60.

d. Denn wo das Strenge u. s. w.

Afgekeurd.

V. Gedichten ter compositie.

e. Zanger zijn is zoet en schoon.

De toegezegde onderscheiding waardig gekeurd.

Er blijkt bij de opening der naambriefjes, dat de Maatschappij de balladen verschuldigd is aan den heer Frans Coenen, te Amsterdam, en de gedichten aan den heer S. J. van den Bergh, te 's Gravenhage.

Wordende mits deze de componist der koorsimfonie uitgenoodigd, binnen veertien dagen bij den ondergeteekende zijne toestemming in te zenden tot het openen van zijn naambriefje.

De onbekroonde prijsantwoorden zijn, tegen vrachtvrije aanvrage en opgave der eerste en laatste maten, terug te bekomen bij den algemeenen secretaris, den heer A. C. G. Vermeulen, te Rotterdam, door wien almede aan de desbegeerende componisten kosteloos wordt afgegeven een naamloos afschrift van de beoordeeling hunner werken.

H. Tevens wordt herinnerd, dat als prijsvragen, om te beantwoorden vóór of op 1 Dec. 1858, zijn uitgeschreven:

A. Simfonische compositie (*Keizer Karel V*). Premie *f* 300 en onderscheiding der uitgave.

B. Historische schetsen van Nederlandsche muziekale kunst in de XVIde eeuw. Premie van *f* 25 tot 200.

I. Als nieuwe prijsvragen worden uitgeschreven, om te beantwoorden vóór of op ultimo April 1859:

a. Kwintet voor 2 violen, 2 alten en bas. Premie *f* 125.

b. Simfonische compositie voor blaas-instrumenten. Premie *f* 100.

c. Zes koren met orgelbegeleiding. Premie *f* 100.

d. Zes liederen voor mannenkwartet en sopraan. Premie *f* 80.

En om te beantwoorden vóór of op primo Dec. 1859:

e. *Albrecht Beijling*, dramatische compositie. Premie *f* 200.

f. Historische schetsen, als bij B.; thans ook ter beantwoording opengesteld voor het buitenland. Premie *f* 25 tot 200.

g. Metrische vertalingen van kleine, geestige buitenlandsche zangspelen; voor elk eene premie van *f* 25.

K. Evenzoo worden bij herhaling de Nederlandsche dichters beleefdelijk uitgenoodigd, om bij de Maatschappij (telken jare vóór 1 Maart) te willen inzenden gedichten, geschikt ter muziekale compositie, in alle vocale kunstvormen; en worden zij heuschelijk opmerkzaam gemaakt op het album N°. 10 (op vrachtvrije aanvrage voor elken dichter bij den ondergeteekende verkrijgbaar) en op de denkbeelden, welke daarin ten dezen opzigte worden ontwikkeld.

Nog wordt bepaald:

1°. Dat aan de afdeelingen over het volgend jaar een crediet van *f* 945 wordt geopend, in mindering der contributie, bij de wet vastgesteld; en bovendien aan drie afdeelingen subsidiën voor onderwijs zullen worden toegekend.

2°. Dat een wedstrijd is vastgesteld tegen October 1859, voor jeugdige toonkunstenaars (zangmeesters en zangmeesteressen) tot het verkrijgen eener driejaarlijksche toelage van *f* 800 's jaars.

3°. Dat aan elk der leden kosteloos zal worden verstrekt een exemplaar der wet, in deze vergadering herzien.

4°. Dat in Augustus 1859 een luisterrijk algemeen muziekfeest zal gehouden worden te Arnhem, en te dien einde eene som beschikbaar wordt gesteld van *f* 11,375.

De verdere bepalingen omtrent het bovengemelde zijn te vinden in de handelingen dezer XXIXste algemeene vergadering, en wordt mitsdien daarheen verwezen. Die handelingen, behalve dat zij aan elk der leden van de Maatschappij worden toegezonden, zullen kunnen verkregen worden bij den hoofdbestuurder-secretaris, bij den algemeene secretaris der maatschappij, alsmede bij de secretarissen der plaatselijke afdeelingen.

Behalve dat, zal gaarne door den ondergeteekende aan elken kunstenaar of kunstvriend, die nadere kennis mogt wenschen te nemen van het doel en de werkzaamheden der Maatschappij, op vrachtvrije aanvrage, kosteloos een verslag daarvan worden toegezonden.

Op last der Maatschappij:
J. P. HEIJE,
Hoofdb.-Secr.

TENTOONSTELLING

VAN SCHILDER- EN ANDERE WERKEN VAN LEVENDE KUNSTENAARS, IN HET GEBOUW DER AKADEMIE VAN BEELDENDE KUNSTEN, TE AMSTERDAM.

III.

(*Vervolg van* N°. 241.)

§§ De heer J. A. Kruseman Jz. heeft eene schilderij van ruime afmeting geëxposeerd, zijnde: *Prins Maurits bij het lijk zijns vaders*. Het is een vervolg op een voor onderscheidene jaren door hem tentoongesteld tafereel, verbeeldende Prins Willem I, een oogenblik nadat hij door Balthazar Gerards, te Delft, onder aan den trap van zijn paleis doorschoten was. Op die schilderij zijn den kunstenaar in der tijd door de kritiek onderscheidene aanmerkingen gemaakt, welke bij enkelen, die bij 's meesters worden zwoeren, wrevel gewekt, maar geen openbaar appelleren hebben uitgelokt. Dit ware ook moeijelijk geweest, omdat die aanmerkingen op historische en andere wetenschappelijke gronden rustten. Het beste bewijs daarvoor heeft de kunstenaar gegeven, door in de thans geëxposeerde schilderij aan de toen gemaakte aanmerkingen op loyale wijze te gemoet te komen en die te behartigen. Prins Willems lijk ligt in de bekende kleeding op een bed uitgestrekt. Achter het bed ziet men eenige mannelijke figuren staan. Voor het bed bevindt zich de jeugdige prins Maurits, met aangedaan gelaat, terwijl men daarop het genomen besluit ziet uitgedrukt, de benarde zaken des lands met vastheid — in sommige omstandigheden te streng volhouden — te besturen en het werk zijns vaders voort te zetten en zoo mogelijk te voleindigen. Ten hoofdeneinde zit eene vrouw, die haar gelaat met de hand bedekt en op hare knieën het kind heeft dat, toen zes maanden oud, zich later als Frederik Hendrik door het volk niet alleen wist te doen achten, maar ook liefhebben. Die beide vrouwen zijn gewis Louise de Coligny en des prinsen zuster, de gravin van Schwarzenburg.

Voor ons heeft het coloriet iets conventioneels, waardoor het ons koud laat; ook vertoont het gelaat des vermoorden prinsen kleur en het voorkomen van een pas gevallen lijk; de hand, welke aan de voorzijde naast het lijk ligt, is daarmede niet geheel in overeenstemming. Het gelaat der eene vrouw schildert ook niet het diepe zielelijden, dat wij bij het lijk van den prins wenschten te vinden; waar het geheele volk treurde, wat moesten de vrouwen niet gevoelen, die hem het naaste waren? De kleeding van Maurits (toekent hij niet wat sterk voor zijne jaren?) is, wat de kleur betreft, indien zij niet ergens aldus mogt opgegeven zijn, hetgeen wij betwijfelen, onzes inziens, noch harmonieus noch smaakvol, en ofschoon de teekening goed zij, doen die passervormige beenen geen schoon effect. De stoffen zijn met zorg behandeld, en de penseelsbehandeling vertoont streven naar delicatesse. Onbewimpeld verklaren wij, dat zijne beide andere schilderijen, *Eene Armenische vrouw en Het Leven*, N°. 267 en 268, ons oneindig beter bevallen. Wel zoeken wij ook hier bij het vrouwenbeeld naar niet conventionele kleur, maar het geheel is harmonieus en bevallig. *Het Leven* vertoont een kind met de rozen op het gelaat, vol zelfvoldoening, bellen blazende; achter den knaap de Oceaan; vóór hem het zich wijd uitstrekkende strand, dat hij zoo pas betreden heeft. Wel is het denkbeeld niet nieuw, en wij allen weten toch, dat het beeld lang is gebezigd, vóórdat ons, in onze kinderjaren, het spel in handen kwam, dat tot eerste figuur het leven, en tot laatste het keizerspaar heeft, terwijl het tot troefkaart den dood moest hebben, die alle trekken naar zich haalt. Maar dat eens aangenomen, dan is het denkbeeld goed verwezenlijkt, en dat frissche, levenslustige knaapje zal vol blijheid de vlakte intreden, en de wilderste woestijnen, met kleine oasen, doortrekken, nu eens eene bloem plukkende, en dan eens een vlinder najagende, totdat het, door zorgen gemengd en vergrijsd, met teleurgestelde verwachtingen in de moeste zaken, ten grave daalt.

Na het vermelden der schilderijen van den heer Kruseman wenden wij ons tot het tafereel N°. 356, *De moeder der bedrukten*, van Joseph Pauwels, te Gent. Het denkbeeld daartoe schijnt eenigermate verwant te zijn aan den *Christus Consolator*, van den onsterfelijken Scheffer, doch dit beneemt niets aan de waarde der hier te bespreken schilderij. Wat het onderwerp betreft, dit bestaat uit een Mariabeeld, op wolken zittende, terwijl zij haar kind staande voor zich heeft, en dit de handen regt voor zich uitstrekt. Op de aarde zijn troostzoekende ongelukkigen van verschillenden aard voorgesteld. De verlamde met opgeheven kruk, de van daglicht beroofde, de moeder, die het lijkje haars zuigelings aan den boezem drukt, de geboeide, de berouwhebbende zondares en de maagd met den krans van oranjebloesems en myrthen in de haren, maar den rouw in het hart, om het verlies van den geliefde. De jonge vrouw, die vol vertwijfeling de smart van het gebroken hart in de kloosterpij heeft begraven en in het eentoonige ascetische cellenleven wil sussen, en eindelijk, als verbinding tusschen die twee deelen, de moeder, aan wier lijk de onnoozele zuigeling naar voedsel zoekt, terwijl de man, krachtig naar ligchaam, maar bij het ontvallen zijner vrouw naar de ziel ontzenuwd, zijn troost van den Hemel afroept. Over het algemeen loopen wij zeer hoog met deze schilderij, en is wat wij vernamen waar, dat namelijk de schilder nog jong kunstenaar is, dan strekt zijn voortbrengsel hem tot dubbele eere.

Een nadeel, waaraan hij echter geheel onschuldig blijft, is de omstandigheid, dat de omvang der zaal op schilderijen van zulke grootte niet berekend is, waardoor men geen genoegzamen afstand kan vinden, om haar te beschouwen. Wil men ver gaan, dan zou men misschien wat meer idealisering in het Mariabeeld kunnen wenschen. Maar, waar wij ook in dergelijke compositiën iets gezochts en theatraals vonden, hier is dit het geval niet; alles is natuurlijk bijeengesteld en geleidelijk is opvolging, terwijl de pyramidale vorm ongezocht is. Het stuk geeft vele blijken van degelijken arbeid, wat de vormen betreft, en grondige studie der natuur en der voortreffelijke ouden, ook het coloriet. Zij het nu door de eenzijdig streven naar kracht en het gebruik van bitumineuse hulpmiddelen, of welke oorzaak ook, het tafereel heeft in onze oogen het gebrek, te zwart in de schaduw, wat te stroeperig te zijn. Dit valt te meer in het oog, omdat de handeling in de open lucht wordt voorgesteld, zelfs indien wij daarniet bij in rekening brengen den glans, die uit het geopende zwerk, in den poëtischen geest des onderwerps, en ook, als eenvoudig consequent licht-effect, daarop vallen moet.

Dit benadeelt het geheel, en was voor den kunstenaar niet noodig; want de uitstekende kop van het meisje, die, den blinde steunende, opziet, en minder dat gebrek vertoont, bewijst, wat de kunstenaar ook zonder zulke wegen vermag.

N°. 20—22 zijn drie genrestukjes van den Parijschen, hier welbekenden schilder Béranger, *Het vertrek naar de school, De les in het borduren* en *Het nieuwsgierige kamermeisje*, — allen hebben zij vele verdiensten, zijn bevallig en toonen duidelijk des kunstenaars voortdurend streven naar degelijkheid. Het eerstgenoemde bevalt ons nogtans het best, om de uitdrukking van innige liefde, waarmede de jonge en bevallige moeder den tot haar opzienden knaap kust, vóór hij door de wachtende dienstmaagd naar de school zal worden geleid. De stoffen zijn met zorg behandeld. Alleen het bijwerk op de tafel wenschten wij wat stiller.

N°. 27, *Het morgengebed*, volgens Israëlietisch gebruik, schijnt ons, aan de geheele factuur, van een jong kunstenaar te zijn; is dit werkelijk het geval, dan moeten wij den heer Bisschop als vervaardiger zeggen, dat er wel eenige gaven aanwezig zijn, zoo vervaardigen, dat er wel iets van een constantste uit spreekt, doch dat wij liever de vermelding willen besluiten met het uitdrukken der overtuiging, dat hij op geen slechten weg is en, bij getrouw volgen der natuur en ernstige studiën, gewis kans heeft tot eene goede hoogte te komen.

Wij zijn thans gekomen tot de productiën van den heer D. Bles, die zoowel hier te lande als door Engelschen en Duitschers, goed begrepen door de Franschen veelal verkeerd wordt beoordeeld. De laatsten zien daarin, of althans wenden voor, daarin te zien, een nastreven van Watteau en anderen in die rigting. Men bedenke echter, dat de laatstgenoemden niets anders verauschouwelijken, dan de afspiegeling van de ontspanningen eener eeuw, waarin de verontzedelijkte maatschappij, door de herderdichten verwekt, Arcadie meende te zien herleven, door het nabootsen der spelen van de Corrydons en Themires, en alzoo het merkwaardig, maar niet zeldzaam psychologisch verschijnsel vertoonden, wat den denker treft, als hij gevallenen en zelfs misdadigers ziet, hoogelijk ingenomen met werken van idyllischen of sentimentelen aard en bij de lezing tranen bij stroomen vergietende. De heer D. Bles moge voor zijne productiën de kleeding der 18de eeuw gekozen hebben, als schilderachtiger dan die der onze, en niet te ver afgelegen, om eiken toestand duidelijk te doen spreken en tot ook zulks beter te beteekenis te geven, dáárbij houdt echter de overeenkomst op. Watteau is de geestige idyllen-dichter der vorige eeuw; Bles de karakterbeschrijver, de moralist, en, wel verre van zich Watteau tot voorbeeld te hebben gesteld, stijgt hij hooger, en dringt dieper, terwijl hij Hogarth nastreeft. Dat hij dit niet ongelukkig doet, bewijst de bijval, aan zijne tafereelen hier en elders geschonken, en de belangstelling, waarmede het publiek — kenner of niet — op de exposition voor zijne stukken blijft staan. Elk stuk, al vertoont het een enkel figuurtje, veraanschouwelijkt eene zedelijke, of zedelijk gewigt heeft, en door elk, schijnbaar onbeduidend stuk bijwerk wordt toegelicht. Zijne onderwerpen zijn de gebreken van tijden, standen en individuen, en dat hij daarin niet ongelukkig is geslaagd, bewijst niet slechts het groote aantal zijner producten — en, om daarvan slechts enkele te noemen, *Le directeur des femmes, Om de wille van het smeer, De familie Bernicks* enz., — maar ook de omstandigheid, dat hij, ofschoon door velen nagevolgd, tot hiertoe nog alleen staat. Zijn stuk N°. 28, *De huispoeet en de huispoes*, waarin een gezegde van Van Lennep's *Ferdinand Huijck* wordt veraanschouwelijkt, bewijst dit ten volle. Deze arme dichter, die de bevalling der huiskat eener vermogende familie bezingt, om welligt eenige belooning te ontvangen, maar die niemands aandacht trekt, dan voor zoo ver de moeder lachend toeziet, hoe de arme man door de drie zonen des huizes op verschillende wijze geplaagd en alleen door de dochter des huizes eenigermate beschermd wordt, is geen op zich zelf staand feit; het is de schildering der zeden van dien tijd en van de weinige achting, aan dichters en geletterden betoond. Ja, er is misschien hier en daar eene aanmerking te maken, b. v. op het linker been van den jongeling, die 's dichters opgeworpen pruik met den degen wil opvangen; maar er spreekt uit alles zoo veel geest en gedachte, dat men die aanmerkingen vergeet te maken. N°. 29 en 30, *De componist* en *Een drinkebroêr* uit den tijd der Bataafsche republiek, en dus anterieur aan de afschaffings- en matigheids-genootschappen, zijn in denzelfden geest gehouden. De schildering van alle drie is veel degelijker dan in oudere voortbrengsels, waar die wel eens papilloteerde. (*Wordt vervolgd.*)

TENTOONSTELLING

van

Schilder- en andere Kunstwerken

DOOR LEVENDE MEESTERS,

in de zalen van het gebouw der Maatschappij

Arti et Amicitiae.

„Im farb'gen Abglanz haben wir das Leben."

FAUST.

III.

(*Vervolg van N°.* 241 en 234.)

*Mej. G. J. van de Sande Bakhuizen. — Mej. A. Haanen. — Mej. A. van Ravenzwaay. — Mevr. E. A. C. Röder. — Mej. Anna de Rijk. — Mej. Maria Vos. — F. A. Breuhaus de Groot. — W. A. van Deventer. — C. L. W. Dreibholtz. — Willem Gruijter Jr. — L. J. de Gijselaar. — Remi van Haanen. — A. D. Hilleveld. — Joh. Hilverdink. — G. L. Kiers. — H. Koekkoek. — H. Koekkoek Jr. — J. H. B. Koekkoek. — Louis Meijer. — A. Pleijsier. — P. J. Schotel. — A. Waldorp.

Het kan den naauwkeurigsten en oplettendsten beoordeelaar gebeuren, dat hij, bij de menigte schilderijen, waarover hij revue houdt, enkele over het hoofd ziet, die niet mogen vergeten worden, en wij zouden ons inderdaad zelven beklagen, indien dat ons met het inderdaad lieve stuk van mejufvr. G. J. van den Sande Bakhuizen gebeurd was. De scherpe beoordeelaar ziet gaarne in de tentoongestelde stukken den vasten wil des kunstenaars, om onvermoeid naar vooruitgang en volmaking te streven, en vooral als die muzentelg een vrouwennaam draagt. Dat is te allen tijde een buitengewoon verschijnsel; van daar dat de vrouw, wier zwakke hand scepter, pen of penseel voert, algemeen bewonderd en vereerd wordt. Ongelukkig wordt de aanleg en geschiktheid voor die mannelijke talenten, die meestal in den aanvang zeer zwak zijn, door overdreven loftuitingen bedorven, en wij willen ons aan dusdanig verwijt, in het algemeen belang van gevierde kunstenaressen, niet blootstellen. Het is waar, mejufvr. Bakhuizen heeft eenvoudig *Camelias* geëxposeerd; er is echter zoo veel gevoel en waarheid in haar werk, dat wij haar gerust een roemvol verschiet durven laten zien, wanneer zij het door haar ingeslagen pad niet verlaat.

Een stroohoed met bloemen, van mejufvr. A. Haanen, is, hoewel bevallig en aangenaam, echter niet fijn genoeg behandeld; hare pogingen zijn echter lofwaardig, en wij roepen haar de woorden van Helmers toe: „Ook 't streven zelfs is schoon in 't worstelperk der eer!" De *Bloemen en vruchten*, van mejufvr. A. van Ravenzwaay, zijn goed geordonneerd; de kleur is wat hard. N°. 136, een klein stukje, hadden wij gaarne delicater behandeld gezien. Ofschoon de *Bloemen en vruchten*, van mev. E. A. C. Röder niet zonder verdiensten zijn, meenen wij ons echter te herinneren, vroeger betere stukken van haar gezien te hebben. Zij duide het ons niet euvel, dat wij haar raden trouwer de natuur weêr te geven. Mejufvr. Anna de Rijk heeft ons ook *Bloemen en vruchten* ter bezigtiging geschonken en die uitmuntend voorgesteld. Het *Stil leven*, van mejufvr. Maria Vos, is eene in dat genre verdienstelijke schilderij. Men bedriegt zich grootendeels, indien men denkt, dat het schilderen van die soort schilderijen slechts een handwerk is, waarbij niets anders dan vlugge penseelsbehandeling en gevoel van kleur noodig is. De natuur, die voor allen aanschouwelijk is, toont hare geheimen slechts aan weinig uitverkorenen. Zij verraadt die geheimen niet aan den eerste den beste, maar zij wil, dat men haar om haar zelve beminnen zal, en dan laat zij den ijverigen navorscher hare schoonheid onbedekt aanschouwen. Het realismus, dat alles juist teruggeeft, kan men hier niet op toepassen. Vergelijk slechts eene photographie met eene goede schilderij, en men zal het onderscheid zien. De waarheid in de kunst is zoo onafhankelijk niet; zij is aan bepalingen onderworpen, die door afstand en ruimte, licht of andere omstandigheden, waarin het voorwerp vervat is, geregeld worden.

De Hollandsche zeeschilders zijn allen trouwe nabootsers der natuur. Het is moeijelijk om van sommigen nog meer juistheid te vragen. Eenigen gaan zóó ver, het voor het bloote oog op zekeren afstand onzigtbare wand touwtje voor touwtje weder te geven; zij worden daardoor droog en onbehagelijk. Anderen overdrijven het tegendeel, en verwaarloozen détails, die zij zorgvuldig moesten behandelen.

Het Riviergezigt bij eene opkomende bui, van F. A. Breuhaus de Groot, is breed en ferm geschilderd; het coloriet is echter minder goed, het water te wit, en de hoek, van waar de bui opkomt, te zwart van kleur. Ook komt het ons voor, dat de sloep op hooger water dan het grootere vaartuig ligt. Dit zijn kleinigheden, die de zoo begaafde schilder gemakkelijk kan verhelpen. W. A. van Deventers *Haven- en Riviergezigt* is eene zeer goede schilderij; men moge die hier en daar wat scherp van lijnen vinden, het geheel voldoet echter bijzonder. Het zoogenaamde *Stil water met schepen*, van Dreibholtz, is eene geheel mislukte schilderij. Ook Willem Gruijter Jr., *Gezigt uit zee naar den Briel*, is ons minder goed voorgekomen, dan wat wij vroeger, en ook nu in het locaal der Akademie, van hem zagen. Dit stuk heeft vele verdiensten, doch is niet gelukkig uitgevallen. Wij zijn echter overtuigd, dat hij beter werk levert, en althans niet achteruitgegaan is. Het *Woelend Water*, van L. J. de Gijzelaar, is voor een liefhebber, die op den titel van kunstenaar geene aanspraak maakt, vrij goed. De *Waterval*, van Remi van Haanen, is ons niet bevallen; het komt ons voor, niet genoeg naar de natuur bewerkt te zijn.

Een stil water, van A. D. Hilleveld, toont weinige studie en geen vooruitgang. Joh. Hilverdink heeft ons weder op eene vrij fantastische voorstelling, *Riviergezigt in de nabijheid van Dordrecht, bij ondergaande zon*, vergast. Jammer dat de daarnevens hangende, zoo groene *Heide*, van Cunaeus, het effect van deze schilderij sterk benadeelt [1]). De *Hollandsche visschersvaartuigen*, van G. L. Kiers, zijn goede meubelstukjes. *Een stil water bij morgenstond*, van H. Koekkoek, is, zoo als wij het van dien meester gewend zijn, heerlijk van effect, goed van teekening, krachtig van kleur, en uitvoerig behandeld. Dat is wel degelijk een Hollandsch zeegezigt. *De Woelende Zee*, van H. Koekkoek, Jr., is eene bonte, mozaïke schilderij, valsch van kleur en slordig behandeld. *Eene Hollandsche loodsboot of rinkelaar, uitgaande om eene Spaansche brik binnen te loodsen*, is vrij goed, los en vlug van behandeling en zuiver geteekend. N°. 89, *Een kabbelend IJ-gezigt met een Franschen schoener*, van denzelfden schilder, is nog beter dan het voorgaande.

Louis Meijer is onbetwistbaar een der beste zeeschilders onzer school. Hoewel even uitvoerig als de anderen, behoeft men zijne schilderijen niet met het vergrootglas in de hand te zien; zoo als het oog de watervlakte of woelende zee aanschouwt, geeft hij ze ons weder; zijne *Eenige visscherschuiten bij opkomende zon aan de Vlaamsche kust* is een meesterstuk. Dat is poëzie en waarheid, natuur en leven. Zijn voorgrond is krachtig, en de langzame toonvermindering geeft dat verre en zoo fijne verschiet. Er is iets aantrekkelijks, iets boeijends in zijne voorstelling. Zie daartegen dat *Woelende water aan de Hollandsche kust*, van A. Pleysier, weinig gevoel, hard en scherp van teekening; het verwondert ons, dat deze zoo talentvolle meester ons geene meer waardige stukken onder het oog brengt. Het *Gezigt op de Zeeuwsche stroomen bij buijig weder en doorbrekend zonlicht*, van P. J. Schotel, is eene goede schilderij; het water komt ons echter wel wat groen voor. Het zonlicht en de hangende bui zijn zeer natuurlijk en vol effect. *De IJssel bij Kampen*, van A. Waldorp, is eene goed doordachte en uitmuntende schilderij. Het vergezigt is waar, het water natuurlijk van toon, en de teekening correct. Ook deze verdienstelijke kunstenaar blijft den roem der Hollandsche school handhaven.

[1]) De schilderij van Cunaeus is thans weggenomen, doch door eene andere, van Eymer, vervangen, welke niet beter is.

KUNSTNIEUWS.

Stads Schouwburg.

Maandag ll. werd het bekende drama *Lazaro de Veehoeder* voor een vollen schouwburg ten tooneele gevoerd. Het trok immer de opkomst van het publiek, en thans was de prikkel des te sterker, daar Mw. Engelman-Bia hare bekende begaafdheid, als hertogin Nativa, zou doen schitteren, en de heer A. Peters zijn roem zou staande houden, in de vervulling der titelrol. Het heeft dan ook aan geene bijvalsbetuigingen ontbroken, waarvan een goed gedeelte gewijd was aan den heer Metsch, die, op eene zoo doelmatige wijze, het karakter van Medicis deed uitkomen. Hoe verdienstelijk wij ook meestal den heer Veltman vinden, zoo mogen wij dien geachten tooneelspeler de aanmerking niet onthouden, dat het ons voorkomt, alsof hij in den laatsten tijd al zijne karakters met dezelfde *allure* daarstelt, en zijn zoogenaamd *laissez-aller*, op den duur aangebragt, eerder een gebrek, dan eene begaafdheid wordt.

De heer Wijnstok speelde Juliano zeer verdienstelijk; de heer van Dijk trad in het voorspel als Matheo op, en kweet zich beter van zijne taak, dan vroeger. Een jaar afwezigheid heeft hem verbeterd. Thans was hij duidelijk en verstaanbaar, en liet den molen niet door den vang loopen, zoo als vroeger wel eens het geval was. — De vertrouweling Galeotte was het tegendeel van Matheo, een korenmaaijer.

Het Parelsnoer, een tooneelspel van Birch-Pfeiffer, waarvan de heer C. J. Roobol de vertaling bewerkte, mogt zich ook op eene goede uitvoering beroemen. — Wij geven den vertaler en der directie in overweging, of eene bekorting, in de 3de afdeeling aangebragt, niet zeer doelmatig zou zijn, want, hoe verdienstelijk de heer Roobol, in menig opzigt, Jurgen ook speelt, wordt hij toch eentoonig op het einde van het stuk. — Der dames Kleine en Albregt-Engelman, mogen wij, met den heer Albregt, de getuigenis niet onthouden, dat zij de belangstelling, aandacht en bijval van het publiek wisten meester te worden.

Op de voorstelling der *Advocaten*, waarvan de uitvoering zeer verdienstelijk was, komen wij later terug.

Hoogduitsche Opera.

(V.) Hebben de twee voorstellingen van *Martha* vrij algemeen voldaan, niet minder was dit het geval met de uitvoering van *Lucia di Lammermoor* op Dingsdag ll., waarvan wij reeds, wat de eerste betreft, in ons blad N°. 244, met weinige regelen verslag hebben gegeven. Met innig genoegen merkten wij dien avond op, dat ons publiek minder, dan wel vroeger plaats vond, zijne goedkeuring hechtte aan het overdreven *fortissimo* zingen, door Jules Janin met *l'art de hurler* betiteld, doch bij voorkeur luiden bijval schonk aan hen, van welke men kan zeggen, dat zij de hun toevertrouwde partij wezenlijk gezongen hebben. Uit zuivere belangstelling voor de edele zangkunst wenschen, wij dan ook, dat het dien weg moge blijven bewandelen, en het oorverdoovend schreeuwen, in 't vervolg, naar verdienste beloond worde.

Het deed ons leed, dat de heer Lorrain onzen welgemeenden wenk in het verslag over *Martha* niet ter harte heeft genomen. Door zijn gevoel waarschijnlijk medegesleept, ontwikkelde hij, in het duo met Ashton, en ten slotte van het aria in de laatste acte, *te veel* kracht; hij overtuige zich toch, dat daardoor zijne goede stem van hare welluidendheid verliest, en in waarheid geen gunstigen indruk op de hoorders uitoefent.

Daarentegen verdient zijne voordragt in het duo met Lucia in het eerste en in de finale van het 2de bedrijf den meesten lof; ook in laatstgenoemde acte drukte zijn spel met gepast gevoel al de gewaarwordingen uit, welke zijne gefolterde ziel ondervond. Wij zeggen derhalve hartgrondig, dat de heer Lorrain, zoowel wat zang als spel aangaat, goede, *zeer goede* oogenblikken gehad heeft. Men veroorlove ons nog eene kleine aanmerking. Bij het eerste optreden van Edgardo, in de 2de acte, bleef ook nu de *stéréotype coup de théâtre* van alle, deze rol vervullende tenoristen niet achterwege, namelijk het van zich afwerpen van hoofdtooisel en mantel; wij kunnen dit op *effect* berekend gebarenspel niet goedkeuren, daar zoo iets, ook zelfs wanneer wij de zeden van dien tijd in aanmerking nemen, althans van een edelman in tegenwoordigheid van een aanzienlijk gezelschap, op 't zachtst gezegd, ongepast is.

Reeds zeiden wij vroeger, dat Mw. Weyringer de partij van *Lucia*, in verhouding tot hare jeugdige krachten, onverbeterlijk voorgedragen had, en zeker zullen allen, welke met ons jl. Dingsdag in den schouwburg waren, dit dubbel beamen, wanneer zij vernemen, dat Mw. Weyringer naauwelijks haar 19de jaar bereikt heeft, en voor de eerste maal in die rol ten tooneele verscheen. Wanneer men dit nagaat, dan heeft de bevallige artiste voorwaar wonderen verrigt! Te vergeefs zoeken wij dan ook naar eene aanmerking, doch vinden alléén. . . . dat de scène, waarin *Lucia* als krankzinnig wordt voorgesteld, zoo meesterlijk, zonder de minste overdrijving, door haar is voorgedragen, de *colloraturen*, inzonderheid de *gammes chromatiques*, zoo glaszuiver en geperleerd werden ten gehoore gebragt, dat zij ten slotte van deze scène de eer der met *enthousiasme* herhaalde huldeblijken overwaardig was.

Koor en orchest hebben tot de zamenstelling van een goed geheel krachtvol medegewerkt; intusschen vermeenen wij met bescheidenheid te mogen zeggen, dat de pianos niet naar eisch in acht genomen werden.

Ten slotte dezer voorstelling vergastte Mw. Tobisch het publiek op eene aria uit Rossinis *Italiana in Algieri*, waarin zij de gelegenheid had hare overschoone altstem te doen gelden, ofschoon wij liever gezien hadden, dat hare keuze op het aria uit *la Donna del lago*, van denzelfden componist, ware gevallen. Ook zij genoot de ondubbelzinnigste bewijzen van warme goedkeuring der aanwezigen. Op verlangen werd dit zangstuk met de lieftalligste bereidwilligheid door Mw. Tobisch herhaald.

Indien de directie met deze twee uitmuntende zangeressen de operas *Semiramide, Tancredo* en *la Gazza Ladra* wilde monteren, dan durven wij haar de verzekering geven, dat de uitslag in alle deelen aan de verwachting zal beantwoorden.

De heer de Vries toch trekke in het redelijke partij van deze aan onzen muziekalen horizon verschenen kometen, welke zeker maar al te spoedig als vaste sterren bij een of ander groot theater in Duitschland eene plaats zullen innemen.

Uithoofde van ongesteldheid der beide eerste zangeressen, heeft de op Donderdag jl. aangekondigde 2de voorstelling geene plaats kunnen hebben. De directie was dus *nolens volens* genoodzaakt nogmaals *Martha* te doen opvoeren. Ons ontbrak de tijd, deze representatie bij te wonen; wij hoorden echter, dat Mevr. Frey, die de titelrol bereidvaardig op zich had genomen, goed voldaan heeft.

Met leedwezen vernemen wij, dat de heer Solana reeds vertrokken is; van eene tweede optreding van dezen kunstenaar hadden wij ons veel goeds beloofd, want, niettegenstaande het, wel eenigzins voorbarig oordeel van een anders zeer bevoegd regter, nemen wij geen enkel woord terug van de in ons eerste verslag uitgedrukte meening omtrent dezen talentvollen zanger.

Salon des Variétés,

IN DE NES.

(W.) Eene groote keuze van stukken is door dezen salon nog niet aan het publiek gegeven; tot nu toe immers bestonden de voorstellingen nog slechts uit *De Keerkringshoeve* en *De eer der familie*. Wij woonden Woensdag-avond de voorstelling van het tweede stuk bij, en moeten bekennen, dat wij alle reden hadden, hoogst tevreden naar huis te gaan. Het stuk behoort tot die, welke den toeschouwer van het begin tot het einde boeijen, en geeft den acteurs de gelegenheid, al hunne kunstkrachten in te spannen.

Vooral muntten uit de rollen van Maurice de Chennevrières (de heer Tjasink), den echtgenoot, die gedurende 17 jaren bekend is met eene liefde van zijne vrouw, vóór haar huwelijk, met hem, die het weet, dat hij, die voor zijn zoon doorgaat, zijn kind niet is, en die, voor de eer van zijn huis en uit liefde voor zijne dochter, dit geheim altijd verborgen heeft; — van Elise de Chennevrières (Mw. van Ollefen da Silva), zijne vrouw, die zich diep ongelukkig gevoelt, haar man, dien zij teeder bemint, op het smeeken harer moeder, te hebben moeten bedriegen, door hem van hare verleiding geene kennis te hebben gegeven, — en die van Georges de Maubreuil (de heer W. J. van Ollefen), den verleider van Elise, die echter niet weet, dat een zoon uit het misdadig verkeer met haar geboren is. En die rollen werden voortreffelijk door de heeren Tjasink, van Ollefen en Mw. van Ollefen uitgevoerd; zij begrepen hunne positie volkomen. Vooral in de 2de acte, waar Paul de Chennevrières (de heer Kistemaker) zijn vader, Georges de Maubreuil uitdaagt, en Maurice de Chennevrières bekend wordt met den naam van den verleider zijner vrouw, speelden deze drie acteurs uitmuntend. De 3de acte, waar Elise de Chennevrières haar zoon smeekt niet te vechten, en deze, om zijne moeder gerust te stellen, haar die belofte aflegt, was zeer treffend, en even zoo de verklaring tusschen Maurice de Chennevrières en zijne vrouw, waarbij hij haar voorstelt, hoe zeer dat verschrikkelijke geheim hem gedurende zijn geheele huwelijk gefolterd heeft.

De scène, waar kolonel de Maubreuil, thans wetende dat Paul zijn zoon is, weigert met dezen te vechten, werd voortreffelijk door den heer van Ollefen uitgevoerd, en hij werd daarin zeer goed door den heer Kistemaker bijgestaan.

De overige acteurs en actrices deden, hoewel hunne rollen onbeduidend waren, al het mogelijke om het stuk goed te doen uitvoeren. De heer Vink, de babbelachtige en kwaadsprekende Beauséant, de oorzaak van de ontknooping van het geheim, was geheel op zijne plaats, en Mw. Coenen, Mathilde de Chennevrières, speelde als altijd, zeer goed.

Eene aanmerking moeten wij echter den heer van Ollefen maken, en die is, dat wij hem verzoeken, alles in het werk te stellen, de *R* zoo kort mogelijk uit te spreken.

Den regisseur zouden wij aanraden, in het 3de bedrijf het gebed te schrappen. Het kan zeer goed weggelaten worden, en het is niet passend, eene zoo plegtige zaak als het gebed — de verheffing van den menschelijken geest tot het Opperwezen — op het tooneel voor te stellen. Somwijlen kan het wel niet anders, doch, waar het mogelijk is, zoo als hier, vinden wij het weglaten verkieslijk.

Salon des Variétés,

IN DE AMSTELSTRAAT.

(P.) Dat de spectakel-stukken, waarover men zich, en te regt, als verderfelijk voor den goeden smaak en de zuivere reden, beklaagt, het gevoel voor het waarlijk schoone en goede nog niet uitgedoofd, en de neiging, om zelfs de uitspanningen tot vorming van verstand en hart te doen dienen, in den boezem onzer natie nog niet verstikt heeft, is Maandag avond, bij de opvoering van Kotzebues meesterstuk: *De Lasteraar* — zoo rijk aan leer en zuivere zedekunde — in den bovengemelden salon ten duidelijkste gebleken; want eene talrijke en uitgelezen schaar was naar den schouwburg heengesneld, getrokken door het aangekondigde stuk, en de verwachting, die men — nog gedachtig aan den indruk, welken de meesterlijke voorstelling in het vorig speelsaizoen had achtergelaten — van de uitvoering had opgevat.

Die verwachting werd ook niet teleurgesteld. De titelrol werd door den heer Judels vervuld, en, daar wij wars van overdreven vleijerijen en loftuitingen zijn, als welke slechts dienen het oordeel des publieks te misleiden en den kunstenaar ijdel te maken, zullen wij alleen zeggen, dat hij die rol teruggaf, zoo als de schrijver ze zich *heeft voorgesteld*. In al zijne handelingen, was hij de type van den kouden, berekenden booswicht, die de geheele reeks der gevolgen van zijne daden *vooraf* doorzien, en zich daarom op *alle* uitkomsten voorbereid heeft; vooral blonk dit uit in het laatste tooneel, bij zijne ontmaskering.

Omtrent den heer van Ollefen, als Moorland, slechts dit: wie dien eerlijken, onschuldigen man zag lijden, die moest — zoo waar en *edel* was zijn spel — onwillekeurig met hem lijden; en, wie dat eens voor de menschheid, en dus zeer zeker voor zijne gade gloeijend hart thans gebroken, verstijfd en gevoelloos in den kerker

zag, dien scheen, als een ijskoud spookbeeld, *zijne* vertwijfeling aan te tasten en met eene koortsachtige huivering te doortrillen. Met één woord, de heer van Ollefen gaf tot zelfs de teederste gedachten des dichters met zoo veel waarheid weder, dat wij niet schromen te belijden, in langen tijd zulk een kunstgenot niet gesmaakt te hebben!

Niet minder verdienstelijk werden de overige rollen vervuld, door den heer Morin, die, als Eduard Smith, vooral bij zijne liefdeverklaring aan Jenny, en in het laatste tooneel bij den minister, alle onderscheiding verwierf en verdiende; de heer Rozelaar, die den kapitein Elfeld voorstelde en het bij uitnemendheid was; de heeren Bruin en Strelitski, die als gewoonlijk uitmuntend op hunne plaatsen waren, en eindelijk door de dames Sablairolles, Bersée en Kamphuizen, die ieder op *haar* standpunt, met elkander om den prijs schenen te dingen en daarom zoe schoone bloemen in den krans van den avond vlochten.

Nog eenmaal, het was een *waar kunstgenot*, door dichting en voorstelling beiden gebaard. Slechts ééne aanmerking willen wij op dezen schitterenden avond maken; zij geldt echter ditmaal niet de directie, maar.... het publiek.

Waarom toch verbreekt men den indruk van den *natuurlijken* loop des stuks, door het zoo ongepaste, gestadige naar buiten roepen der acteurs, te midden van de voorstelling? Men beheersche liever zijn regtmatig bewogen gevoel, en wachte tot op het einde, om dan den vertooners de verdiende hulde te bewijzen. Dit zal veel tot het conserveren van den natuurlijken gang des stuks bijdragen, en een einde maken aan het voor vreemdelingen gewis aanstootelijke van een onophoudelijk toejuichen van alles — het slechte zoowel als het goede, en waardoor dan ook die loftuitingen alle waarde verliezen — dat, als eene bespottelijke gewoonte, in onze schouwburgen is binnengeslopen.

(A.) Den 13den werd *De Speler, of Revenge-Praag*, naar het Hoogduitsch van Iffland, in denzelfden schouwburg ten tooneele gebragt. Over het algemeen heeft de uitvoering van dat stuk zeer wel voldaan. De heeren Judels, als geheimraad Wallenfeld, Strelitski, als neef van den geheimraad, Rozelaar, als secretaris van den geheimraad, en Heesbeen, als rector Bergen, hebben hunne taak met glans volbragt, en bij het eindigen werden allen door het publiek onder een daverend handgeklap teruggeroepen.

(G.) Donderdag ll. werd in dezelfde schouwburgzaal met schitterend succes ten tooneele gebragt: *De Beursspeculant, of zoo gewonnen zoo geronnen*, vrij bewerkt en gelocaliseerd naar het bekende *Actien-Budiker*. De zaal was eivol, en, naar wij hebben opgemerkt, waren onze beursbezoekers er vrij talrijk vertegenwoordigd. Bij eene volgende gelegenheid hopen wij meer breedvoerig hierop terug te komen.

Grand Théatre des Variétés.

IN DE AMSTELSTRAAT.

(J.) De salon van den heer van Lier is in de meeste avonden van de afgeloopen week druk bezocht geworden. Inzonderheid was dit het geval op ll. Maandag-avond, bij de voorstelling van het blijspel *De Paarlen*, waarin de onderscheidene uitvoerders zich uitmuntend van hunne respectieve rollen kweten, vooral de heer van Lier, als de oude, vrekkige schout, en de heer Faassen, die als „de goede man", èn om zijn goed afgerond spel, èn om de verdienstelijke voordragt zijner verschillende chansonnettes, gelijk gewoonlijk, welverdiende bijvalsbetuigingen inoogstte; ook de dames von der Finck, Jong en Sasselone mogten zich in de goedkeuring der talrijke aanwezigen verheugen. Het daarop gevolgde ballet-pantomime *Arlequin op de kermis* wordt steeds met vernieuwd genoegen gezien en dan ook zeer verdienstelijk ten tooneele gevoerd, zoo wat dansorde als costumes en decoratief betreft.

Gedurende de afwezigheid van het gewoon tooneel-gezelschap op Dingsdag-, Woensdag- en Donderdag-avond, werd dit gemis eenigzins vergoed door de voorstellingen van het gezelschap Rotterdamsche tooneelisten, onder directie van den heer Rosenveldt, die voorzeker eene aangename herinnering met zich hebben gevoerd van het onthaal, hun van de zijde des Amsterdamschen publieks te beurt gevallen.

Vaudeville Français.

§ Moge het repertoire der afgeloopen week geene nieuwe stukken hebben opgeleverd, toch was de zamenstelling door bekende stukken zoodanig, dat daarop niets af te dingen valt. Wij noemen slechts *Les femmes terribles, Les femmes qui pleurent* (men ziet, dat de vrouwen niet vergeten werden), *Quand on attend sa bourse* en *Les viveurs de Paris*. Moge nu ook al dit laatste stuk den tegenstanders der tegenwoordige realistische rigting, waartoe ook wij behooren, eenigzins tegen de borst stuiten — en wie kan anders verwachten van een stuk, door een de Montépin uit een door hem vervaardigden roman getrokken, — toch zagen wij het stuk met genoegen, niet om de eigenlijke kunstwaarde, maar.... omdat wij gelegenheid hadden met twee hoogstverdienstelijke artistes kennis te maken. Mevrouw Dussaule toch deed zich kennen als ééne niet alleen spelende, maar ook denkende en gevoelende artiste, bij wie de kunst iets meer dan dat is, wat de Germaansche kunstkenners met den naam van *Coulissenreisserei* bestempelen. Ons bestek laat niet toe, al de plaatsen te citeren, waarin zij daarvan de bewijzen gaf, en toch mogen wij niet van haar afstappen, zonder te betuigen, dat vooral het wederzien van haren echtgenoot en het daaropvolgende gesprek meesterstukken waren. Maar ook de heer Dussaule speelde de rol van de Saverney onberispelijk. Met genoegen zouden wij echter eenige meerdere losheid in zijne bewegingen en kleeding zien, waardoor hij niet geheel dien indruk, vooral in dit stuk, maakt, welken hij eigenlijk moest te weeg brengen. Hij scheen dit zelf eenigzins te hebben begrepen, daar hij b. v. den anti-Lovelace-baard, die bij de eerste representatiën zijn gelaat omringde, later had afgelegd. Mad. Hardy, eene derde debutante, speelde de rol van Bertha de Preuil op zulk eene wijze, dat wij ook haar als eene gelukkige aanwinst beschouwen. In *Les femmes terribles* trad Mad. Raymond weder ten tooneele, als Mad. de Bis. Wij gelooven te haren opzigte te kunnen zwijgen, bij de aangename herinnering, die zij bij de bezoekers van dezen salon achterliet. Zoowel in *Les Viveurs* als in *Quand on attend sa bourse* zagen wij nog eene jonge artiste voor de eerste maal dit tooneel betreden. Wij bedoelen Mlle Sophie, die een aangenaam uiterlijk aan een fraai organ paart. Ook deze bezit vele verdiensten, die zeker nog meer aan het licht zullen komen, zoodra zij eenige bedeesdheid, die haar thans beheerscht, wete af te leggen. Van de overige vertooners achten wij het niet noodig, afzonderlijk te spreken; allen toch zijn opgenomen in deze onze verklaring, dat dit gezelschap dat spoedig met nog eenige personen zal worden vermeerderd, weldra eene uitmuntende plaats zal innemen. Men ziet het dus, de directie bespaart kosten noch moeite. Zal nu het publiek weder achterwege blijven? Zullen wij dezen salon ook dit saizoen weder onbezocht laten, en de directie misschien noodzaken, hare onderneming op te geven, zoo als dit reeds met het Hoogduitsche vaudeville-gezelschap is geschied, of zullen wij den ijver der directie door een talrijk bezoek weten op prijs te stellen? Van harte hopen wij het laatste, opdat het eenige Fransche tooneel binnen onze stad niet van de lijst der openbare vermakelijkheden worden gewischt, en anderen een wapen te meer in handen zullen hebben, om ons van laauwheid te beschuldigen.

Buitenlandsch Kunstnieuws.

De Italiaansche opera te Parijs is den 2den Oct. met Verdi's *Traviata* heropend. Mad. Grisi is weder geëngageerd en zal in de maand November e. s. in de opera *Macbeth* voor de eerste maal optreden; naar zeggen, moet dit werk met buitengewone pracht gemonteerd worden.

— Niettegenstaande de ondragelijke hitte der maand Aug. j. l. hebben de publieke vermakelijkheden te Parijs nog 765,335 fr. opgebragt.

— Te Dresden zal binnen kort de opera *Judith* van Emil Naumann worden opgevoerd; onder de leiding van den kapelmeester Krebs, wordt dit werk, in tegenwoordigheid van den componist, thans ingestudeerd.

— De fluitist Garibaldi is voornemens eene kunstreis naar Holland te ondernemen; men spreekt te Parijs met veel lof van dezen kunstenaar.

— Uit Aken wordt gemeld, dat Frl. Nathalie Eschborn, de dochter van de vroeger alhier aan de Hoogduitsche Opera geëngageerde eerste zangeres, Mw. Eschborn, als *Lucia di Lammermoor furore* gemaakt heeft. Na het einde werd zij teruggeroepen, en in een oogenblik was het tooneel aan een tapijt van bloemen gelijk. Het scheen alsof men de gevierde zangeres voor elk harer tot de ziel sprekende klanken, met een bloemruiker wilde beloonen.

— De tenoristen Grimminger en Zellmann, welke laatste vroeger hier aan de Hoogduitsche Opera als 2de tenor geëngageerd is geweest, maken beiden veel opgang; eerstgenoemde te Hannover, laatstgenoemde te Keulen, alwaar hij als Edgardo in *Lucia di Lammermoor* den algemeenen bijval verwierf.

— De hof-kapelmeester Reissiger, te Dresden, is onlangs door een ligten aanval van beroerte getroffen geworden; ofschoon zijn toestand niet gevaarlijk te noemen is, zal er eenige tijd verloopen, alvorens hij in staat zal wezen, zijne werkzaamheden te hervatten.

— De componist Richard Wagner wordt in den beginne van November te Weenen verwacht; hij bevindt zich thans nog te Venetie.

— De voormalige orchest-directeur van het Stads-Theater te Hamburg, J. Lachner, is naar Stockholm vertrokken, alwaar hij tot koninklijk Zweedsch hofkapelmeester, in de plaats van den overledenen Ferson, is aangesteld.

— De nieuwe opera comique *Quentin Durward*, van Gevaert, maakt te Brussel veel opgang; de 3de voorstelling daarvan is j. l. Zondag gegeven.

— Het nieuwe oratorium *Judith* van Leslie, heeft op het muziekfeest te Birmingham totaal *fiasco* gemaakt.

— De jonge, veelbelovende Engelsche componist E. Bache, is onlangs te Birmingham overleden.

— *Robert le Diable* heeft zijne 400ste voorstelling te Parijs bereikt! Gemiddeld kan men iederen avond op eene ontvangst van 10,000 francs begrooten. *Robert* heeft derhalve 4 millioen francs aan de Groote Opera opgebragt.

— Volgens de Belgische bladen heeft H. Vieuxtemps, de beroemde vioolvirtuoos, na 190 concerten in Amerika te hebben gegeven, besloten het openbaar leven vaarwel te zeggen en op zijn landgoed van Dreycechenchain, in eene welverdiende rust, zijne laatste levensnoten af te spelen. In strijd hiermede berigt men uit Parijs, dat Henri Vieuxtemps tegen het begin der aanstaande maand te Parijs wordt verwacht; hij bevindt zich thans in Duitschland, alwaar deze kunstenaar van zijne Amerikaansche reis uitrust.

— Thalberg is te Napels aangekomen, waar hij van zijne lange en vermoeijende reis in de Vereenigde Staten uitrust. Sinds zijne aankomst in de Vesuviusstad, heeft hij geweigerd zich in het publiek te laten hooren, en is voornemens er het jaargetijde in het volkomenste *dolce far niente* door te brengen.

— De beroemde en bejaarde vaudevilliste van het Parijsche tooneel, Mlle. Virginie Dejazet, zal met een Fransch gezelschap van 15 leden in het midden van October eene reeks van voorstellingen in de concertzaal van den koninklijken schouwburg te Berlijn geven.

— Prof. L. Wichmann, sedert den dood van Christiaan Rauch, de nestor der Berlijnsche kunstenaars, is, na een verblijf van achttien maanden in Italie, te Berlijn teruggekeerd. Hij had zich derwaarts met zijn veelbelovenden zoon Otto begeven, om zoo mogelijk aldaar voor dezen genezing van een borstlijden te vinden. De hoop intusschen der kunstwereld, dat Otto Wichmann een sieraad der schilderschool zal worden, zal niet worden verwezenlijkt. De toestand van den talentvollen jongeling is hopeloos; zijn laatst gewrocht zal wel wezen: „Titiaan het ontwerp tot zijne bruiloft van Kanaän vertoonende", dat tegenwoordig op de groote tentoonstelling te Munchen prijkt.

ZEEVISSCHERIJ.

(*Vervolg van No. 210.*)

II.

IJSLANDSCHE VISSCHERIJ

Deze kan als mislukt worden aangemerkt. Het enkele schip, daartoe uitgerust, heeft slechts twaalf last visch aangebragt.

Intusschen is ook hier door den bedongen hoogen prijs het geleden verlies grootendeels vergoed.

Voor de visschers van Middelharnis, Pernis en Zwartewaal is, behalve de haringvisscherij, het visschen met de *beug* of het *hoekwant* in den zomer, en des winters het visschen naar kabeljaauw, die grootendeels als zoutevisch wordt uitgevoerd, een hoofdbedrijf.

Te Middelharnis is aan die visscherij deel genomen door 15 sloepen, te Zwartewaal door 5 sloepen, 5 hoekers en 1 schokker, te Pernis door 7 sloepen, 5 bezanen en 7 schokkers.

De sloepen zijn in den regel met 12 à 13, de bezanen met 8 en de schokkers met 4 à 6 koppen bemand.

De hoekwantvisscherij is, vergeleken met vroeger, gunstig uitgevallen, maar de vangst van kabeljaauw was daarentegen niet meer dan middelmatig.

III.

VERSCHHARING-VISSCHERIJ.

Hieraan hebben deel genomen:

uit Scheveningen	116	schuiten,
„ Katwijk	35	„
„ Noordwijk	6	„
Te zamen	157	schuiten,

of tien meer dan in 1856.

De vangst, ofschoon nog altijd zeer belangrijk, was niet zoo gunstig als in het vorige jaar.

Zij beliep:	Aantal Haringen.	Waarde.
Scheveningen	22,320,700	*f* 356,560.00
Katwijk	6,559,850	„ 94,580.04
Noordwijk	923,000	„ 10,973.02½
te zamen	29,803,550	*f* 462,118.06½
in 1856	36,259,100	„ 459,206.43½
„ 1855	21,259,560	„ 342,781.70

In weêrwil eener mindere vangst van ruim 6,400,000 haringen, heeft dus de visscherij eene waarde opgeleverd, welke die van 1856 met bijna *f* 3000 overtreft.

Even als in het voorgaande jaar, hebben de eigenaars van 20 schuiten uit Katwijk wederom gebruik gemaakt van de bevoegdheid, hun bij koninklijk besluit van 5 September 1854 toegekend, om den gevangen haring te kaken. De hoeveelheid pekelharing, door deze schepen aangevoerd, beliep 206 ton, welke te zamen verkocht zijn voor *f* 45.15 à 21.50 per ton. De 106 ton, in 1856 aangebragt, hadden te zamen slechts *f* 1559.38, of gemiddeld ongeveer *f* 15 per ton gegolden.

IV.

SCHROBNET-VISSCHERIJ.

De uitkomst der schrobnet-visscherij in diezelfde gemeenten was mede vrij gunstig, vooral ten gevolge van de hooge prijzen, voor de verschillende vischsoorten bedongen. Zij leverde de volgende waarden:

	Getal schepen.	Waarde.
Scheveningen	124	*f* 250,573.95
Katwijk	42	„ 102,060.75
Noordwijk	9	„ 16,786.72½
Te zamen	175	*f* 469,421.42½

De gemeente Zandvoort, waar de visscherij sinds jaren in kwijnenden toestand verkeert, zoodat aldaar op dit oogenblik nog slechts negen vaartuigen, bemand met 55 à 60 koppen, overblijven, deelde in de gunstige uitkomsten, die door de visschers van Scheveningen, Katwijk en Noordwijk verkregen werden. Zoowel de schrobnet- als de de hoekwantvisscherij is er allezins naar wensch geslaagd, èn wat betreft de vangst èn wat aangaat de prijzen, welke die van de laatstvoorgaande jaren verre overtroffen.

De berigten, die wij ontvingen omtrent de visscherij in de Zuiderzee, luiden over het algemeen niet zeer gunstig. De vangst van panharing was minder groot dan in het voorgaande jaar, terwijl de zeehonden, dikwijls zoo menigvuldig in dit water, door het vernielen van de netten, aan de visschers veel schade hebben berokkend. Men heeft daarenboven opgemerkt, dat de panharing zich sedert eenige jaren eerst later vertoont, dan voorheên het geval was; eene omstandigheid, welke op den prijs van dezen visch grooten en ongunstigen invloed uitoefent, omdat de vraag het levendigst is in de vastenweken der Roomsch-katholieken, en na dien tijd spoedig aanmerkelijk afneemt.

De aanvoer van panharing te Monnikendam, de hoofdmarkt voor dit product, beliep slechts 1198 last, van ongeveer 10,000 stuks elk, tegen 1539 last in het voorgaande jaar. De visch wordt aldaar aangebragt door ongeveer 400 botters, behoorende aan de ingezetenen van Marken, Urk, Schokland, Vollendam, Huizen enz. De aanvoeren elders zijn van minder gewigt; zij bestonden onder anderen te Vollenhoven uit 5835 en te Enkhuizen uit 3807 tal van 200 stuks elk.

De middenprijs was, even als in het voorgaande jaar, bijna *f* 70 per last; eene som, die, vergeleken bij vroeger, aanzienlijk mag heeten.

Uit Harderwijk werden verzonden het volgende aantal ponden bokking:

	Voor binnenl. verbruik:	Voor buitenl. verbruik:
1857.	223,355 ponden.	1069 ponden.
1856.	250,764 „	1200 „
1855.	200,410 „	1100 „

Een en zestig vaartuigen werden in die gemeente voor de Zuiderzeevisscherij uitgerust, terwijl het aantal bokkingrookerijen aldaar acht bedraagt. Nevens de haring, is de ansjovis het voornaamste product der Zuiderzee. In verhouding tot de laatstvoorgaande jaren, was de vangst zeer voordeelig, want, terwijl men te Monnikendam in 1855 slechts 787, en in 1856 niet meer dan 717 ankers aanvoerde, werden daar in het nu afgeloopen jaar 3873 ankers ter markt gebragt. Ongelukkig echter neemt de vraag naar dit product buitenslands meer en meer af, met dit gevolg, dat de nog aanwezige voorraad bij den aanvang van de visscherij meestal veel grooter is, dan voor de behoefte van het geheele jaar gevorderd wordt. Aan de kooplieden, die houders zijn van ansjovis, zou dus het geheel mislukken van de vangst geenszins onwelkom zijn.

De aanvoeren te Harderwijk bestonden in de laatste jaren uit de volgende hoeveelheden. [Men houde hierbij in het oog, dat de hoeveelheid ansjovis, welke het anker (gelijkstaande met 37 Nederlandsche kannen) omvat, in het eene jaar aanmerkelijk verschilt bij het ander, naar gelang der grootte van de visch. In het afgeloopen jaar hield het ongeveer 3000 stuks in, tegen 4450 in 1853 en 2200 in 1854.]

Aanvoeren in 1857	818	ankers.
„ „ 1856	1409	„
„ „ 1855	3750	„
„ „ 1854	4176	„

De visscherij van bot is vrij goed geslaagd, terwijl die van garnalen niet werd uitgeoefend, omdat, even als in laatstvoorgaande jaren, naar dit artikel maar zeer weinig vraag bestond. Dat intusschen de vangst ook van die soorten van visch in de Zuiderzee vrij belangrijk is, blijkt uit de volgende opgaven, welke de aanvoeren te Harderwijk vermelden.

Jaren.	Bot stuks.	Schelvisschen.	Garnal. emmers.
1857	8,207,300	36,000	15,000
1856	8,436,250	29,483	16,000
1855	3,771,170	50,675	15,500
1854	1,280,000	31,160	16,070
1853	7,800,000	31,640	16,000

In de noordelijke provinciën schijnt de visscherij niet meer dan middelmatige uitkomsten te hebben opgeleverd. De waarde van den aangebragten visch bedroeg, naar schatting, op Ameland *f* 12,000, te Ulrum *f* 10,900 en te Finsterwolde *f* 4660.

Wat eindelijk aangaat de visscherij te Arnemuiden in Zeeland, deze werd in 1857 uitgeoefend met 11 bezaanschuiten en 1 kotter, elk bemand met 5 of 6 koppen. De vangst was niet zeer voordeelig, en uithoofde van schaarschte van visch op de Zeeuwsche kusten, moesten de vaartuigen de kusten van Holland opzoeken en te Hellevoetsluis hunne vangst aanbrengen.

De bezanen visschen met het schrobnet, en wel van Januarij tot Junij naar schol, en later naar tong, rog en andere soorten. De hoeveelheid gevangen schol wordt voor elk vaartuig gemiddeld gesteld op 225 tot 450 stuks in de week, die tegen *f* 8 per tob of 45 stuks verkocht werden. Voor de kleine visscherij op de Schelde en Zeeuwsche stroomen werden gebezigd 18 schuiten, elk met 2 à 3 koppen bemand. Ook deze visscherij was niet zeer voordeelig; de botvangst viel slechts matig uit, terwijl de garnalen moeijelijk te verkoopen waren, en de oestervangst in de wintermaanden zeer weinig opleverde.

Hoe onvolledig de voorgaande opgaven ook zijn mogen, het medegedeelde zal, naar wij vertrouwen, voldoende zijn, om daaruit de gevolgtrekking te kunnen opmaken, dat onze zeevisschers hun bedrijf in 1857 met vrij goeden uitslag hebben uitgeoefend, omdat bij eene middelmatige vangst voor alle soorten van visch zeer hooge prijzen bedongen zijn. Maar nog gewigtiger dan dit feit is de omstandigheid, dat men, zoowel bij de zoutharing- als bij de kustvisscherij in de Noordzee, die beiden vroeger uit 's lands kas ondersteund werden, in de laatste jaren vooruitgang opmerkt; een vooruitgang, nog langzaam bij de eerstgenoemde visscherij, maar bij laatstgenoemde reeds zeer aanzienlijk. Wij noemen deze omstandigheid gewigtig, omdat zij, na het intrekken der premiën voorkomende, het bewijs schijnt op te leveren, dat de reeders, geheel aan eigen krachten overgelaten, met vertrouwen de toekomst te gemoet gaan. Mogt er nog een ander voorbeeld noodig zijn, om deze verblijdende waarheid in het licht te stellen, wij zouden dan kunnen vermelden, hoe, in den aanvang van dit jaar, te Katwijk, bij eene zeer belangrijke verkooping van visschersvaartuigen, ten gevolge der ontbinding van de „Katwijksche maatschappij voor de uitoefening der verschharing- en kustvisscherij", niet alleen alle geveilde schepen voor de visscherij zijn ingekocht, maar ook dat zij veel aanzienlijker prijzen hebben opgebragt, dan algemeen vermoed werd. Hoogst gelukkig zouden wij ons achten, indien wij in de volgende verslagen mogten kunnen aantoonen, dat aan de eerste kiemen van ontwikkeling een voordeelige wasdom is te beurt gevallen. Wij mogen intusschen dit verslag niet eindigen, zonder op te merken, hoe de gunstige vooruitzigten, welke zich aan vele kanten opdoen, sinds eenige maanden beneveld worden door de weder-invoering van het Belgische tarief van 1846, dat den Hollandschen visch aan regten onderwerpt, die, voor sommige soorten, aan verbod gelijkstaan. De teleurstelling is des te grooter, omdat men zich ten vorige jare met eene aanzienlijke vermindering van die nu zoo plotseling verhoogde invoerregten gevleid had. Schier al de takken van onze zeevisscherij worden door deze tariefverandering zwaar getroffen, en voor sommige kan zij doodelijk zijn. Hartelijk hopen wij daarom, dat de Nederlandsche regering geene pogingen onbeproefd zal laten, om dergelijke gevolgen af te wenden.

De politieke handels-ontwikkeling der kolonie Zuid-Australie.

Uit het *South-Australian Register* ontleenen wij de volgende statistieke opgaven, die den bloei dezer kolonie boven allen twijfel verheffen.

I. BEVOLKING. LANDVERKOOPING. STAATS-INKOMSTEN.

De kolonie Zuid-Australië is volgens acte 4 en 5, Willem IV, C. 95 gesticht geworden, en later bij acte 1 en 2, C. 60 verbeterd. De laatste werd den 31sten Julij 1838 bij besluit aangenomen.

De bevolking der kolonie bedroeg:

In het jaar 1840,	14,600	zielen.
„ „ „ 1850,	63,700	„
„ „ „ 1857,	113,000	„

De officiële opgaaf van den landverkoop in Zuid-Australië sedert 1837 geeft het volgende resultaat:

In het jaar	1837	563	acres met £	500	betaald.
„	1838	9,972	„ „	13,036	„
„	1839	122,505	„ „	122,505	„
„	1840	2,446	„ „	2,446	„
„	1841	7,331	„ „	7,331	„
„	1842	17,001	„ „	17,001	„
„	1843	598	„ „	613	„
„	1844	3,428	„ „	5,666	„
„	1845	49,658	„ „	52,902	„
„	1846	37,682	„ „	76,874	„
„	1847	33,095	„ „	35,428	„
„	1848	28,914	„ „	31,476	„
„	1849	54,957	„ „	58,577	„
„	1850	62,237	„ „	86,557	„
„	1851	81,092	„ „	87,242	„
„	1852	85,363	„ „	97,059	„
„	1853	211,985	„ „	290,324	„
„	1854	218,846	„ „	376,224	„
„	1855	170,730	„ „	232,864	„
„	1856	187,251	„ „	235,260	„
„	1857	178,086	„ „	215,500	„

In het geheel 1,563,740 acres met £ 2,046,385 bet.

Van af 1846 tot 1855 bedroeg het naar Engeland gezondene, voortspruitende uit den weder-verkoop der aan de kroon behoorende landen, alleen eene som van £ 7,439,340, of ruim / 89,000,000. Deze sproten voort uit:

Victoria	£ 4,790,561
Zuid-Australië	„ 1,410,140
Nieuw Zuid-Walis	„ 1,004,702
Tasmania	„ 212,883
West-Australië	„ 21,054
Te zamen.	£ 7,439,340

In doorsnede geeft dit jaarlijks:

£ 479,056	voor Victoria.
„ 141,014	„ Zuid-Australië.
„ 100,470	„ Nieuw Zuid-Wallis
„ 21,288	„ Tasmania.
„ 2,106	„ West-Australië.
£ 743,934	voor alle koloniën.

In het jaar 1853 waren de koloniale baten, die Engeland ontving, het belangrijkst. De vijf koloniën zonden in dat jaar £ 2,160,169; in 1854, £ 2,107,899, en in 1855, £ 1,321,755. Afzonderlijk hadden zij daartoe als volgt bijgedragen:

KOLONIËN.	1853.	1854.	1855.
Victoria	£ 1,568,113	£ 1,378,858	£ 763,554
Zuid-Australie	„ 290,705	„ 377,303	„ 233,744
Nieuw Zuid-Wallis	„ 251,667	„ 272,078	„ 269,131
Tasmania	„ 46,236	„ 76,199	„ 51,816
West-Australie	„ 3,448	„ 3,461	„ 3,510
Totaal.	£ 2,160,169	£ 2,107,899	£ 1,321,755

In het jaar 1846 zond Zuid-Australie eene som van £ 98,590, tegen £ 19,186 uit Victoria, en tegen £ 10,997 uit Nieuw Zuid-Wallis. Het laagste cijfer heeft:

Nieuw Zuid-Wallis in 1848 met £ 8865.
Victoria in 1846 met £ 19,186.
Zuid-Australie in 1848 met £ 31,755.
Tasmania in 1849 met £ 2112.
West-Australie in 1847 met £ 77.

De inkomsten van Zuid-Australie bedroegen in:

1840	£ 30,199	*f*
1850	„ 238,701	„
1856	„ 742,315	„

II. HANDEL EN SCHEEPVAART.

Betreffende de handel geven de volgende staten eene duidelijke uitkomst.

INVOER VAN ZUID-AUSTRALIË

(inclusief transito-goederen).

Kwartalen.	1853.	1854.	1855.	1856.	1857.
Eerste	£ 307,643	601,253	426,892	305,412	425,988
Tweede	429,088	405,885	324,150	342,136	375,087
Derde	619,119	535,726	255,287	319,669	327,369
Vierde	514,071	510,651	364,628	475,589	nog niet opg.
Totaal	£ 1,869,921	2,053,515	1,370,957	1,442,806	1,128,439

De invoer voor consumtie bedroeg:

Kwartalen.	1853.	1854.	1855.	1856.	1857.
Eerste	£ 295,089	561,502	335,771	187,718	361,546
Tweede	375,386	374,155	229,472	196,911	351,447
Derde	579,152	578,037	195,464	289,571	300,832
Vierde	469,349	428,170	293,850	451,500	nog niet opg.
Totaal	£ 1,718,976	1,941,864	1,054,557	1,125,700	1,018,825

De aanvoer naar Zuid-Australie was voornamelijk uit het moederland, ofschoon de andere Britsche koloniën een aanzienlijk deel daarin droegen.

Ziehier een overzigt van dien aanvoer gedurende 7 jaren:

Jaren.	Uit Engeland.	Britsche koloniën.	Vr. landen.
1850	£ 535,677	£ 277,268	£ 32,626
1851	„ 482,375	„ 130,459	„ 77,942
1852	„ 330,852	„ 131,801	„ 36,707
1853	„ 1,284,544	„ 412,960	„ 175,500
1854	„ 1,623,120	„ 304,882	„ 126,451
1855	„ 953,677	„ 325,232	„ 92,029
1856	„ 855,721	„ 428,147	„ 82,660
Over 9 maanden 1857	£ 774,365	„ 304,067	„ 50,005

De uitvoer van Zuid-Australië bedroeg:

Kwartaal	1853.	1854.	1855.	1856.	1857.
Eerste	£ 278,759	283,622	336,892	504,054	444,899
Tweede	„ 101,181	201,814	165,458	250,473	318,684
Derde	„ 136,729	101,823	79,293	195,336	331,525
Vierde	„ 214,924	107,163	84,650	423,841	nog niet opg.
Totaal.	£ 731,593	694,422	666,293	1,373,704	1,095,108

De voornaamste uitvoer-artikelen waren:

Artikelen.	1853.	1854.	1855.	1856.	1857.
Granen en meel	£ 257,293	316,367	237,135	558,009	537,034
Wol	„ 236,019	182,419	273,476	412,163	222,764
Metalen	„ 176,347	94,806	151,827	159,205	315,860
Hooi	„ 3,808	8,329	3,614	62	1,075
Boter	„ 6,583	5,562	1,231	1,752	1,811
Kaas	„ 4,580	266	145	300	591
Aardappelen	„ 1,071	2,432	5	37	10
Talk	„ 498	533	368	1,242	316
Huiden	„ 445	350	395	690	507

De volgende tabel wijst de bestemming der verschillende uitvoeren aan.

Jaren.	Naar Engeland.	Britsche koloniën.	Vreemde staten.
1850	£ 297,272	£ 243,669	£ 29,875
1851	„ 305,509	„ 252,144	„ 44,488
1852	„ 391,414	„ 520,743	„ 2,520
1853	„ 385,492	„ 489,914	„ 6,633
1854	„ 273,893	„ 546,777	„ 2,984
1855	„ 449,284	„ 536,903	„ 2,025
1856	„ 633,380	„ 1,029,855	„ 2,504
In 9 maanden 1857	„ 321,933	„ 863,686	„ 505

De zeevaart gedurende 1857 verdeelde zich als volgt:

Binnengekomen van	Schepen.	Tonnen.	Passagiers.
Groot-Brittannië	71	39,583	4,414
Britsche koloniën.	322	60,330	3,920
Vreemde havens.	21	8,749	747
Totaal.	414	108,662	9,081

Uitgezeild van	Schepen.	Tonnen.	Passagiers.
Groot-Brittannië	19	9,449	184
Britsche koloniën.	340	75,057	3,233
Vreemde havens.	58	27,141	14
Totaal.	417	111,647	3,431

III. LANDBOUW, BERGBOUW, FABRIEKEN EN SPOORWEGEN.

Wat den landbouw betreft, waren in 1856 bebouwd met

Tarwe	162,000	acres.
Gerst	7,828	„
Haver	2,822	„
Maïs	67	„
Aardappelen	2,370	„
Moesland	4,148	„
Wijngaard	753	„
Weiland	22,516	„
Diversen	898	„
Totaal	203,402	acres

1 acre is gelijk 0, □ mijl, 40 □ roede, 47 □ ellen.

Bij dit bedrag zijn in 1857 nog eenige duizende acres ontgind, en is het bewezen, dat het bebouwde gedeelte der kolonie, in verhouding tot de bevolking, veel grooter is, dan de Britsche eilanden; daar rekent men slechts 2 acres per hoofd; in Zuid-Australië nu veel meer; hier komt nog bij, dat nog ongeveer 30,000 Engelsche vierk. mijlen land voor vee- en in het bijzonder voor schapenteelt bestemd zijn.

Wat den bergbouw betreft zoo waren er, in 1856 58 koper- en loodmijnen. De voornaamste daarvan zijn de wereldberoemde Burra-kopermijnen, welker ontginning in 1845 door 12 man begonnen werd. Sedert dat tijdperk, is het getal arbeiders tot 1013 vermeerderd, en de bevolking, die haar bestaan aan en door die mijnen vindt, kan op 4000 à 5000 zielen geschat worden. De hoeveelheid erts, in 1857 gewonnen, bedraagt 128,000,000 kilo, zijnde eene waarde van £ 3,000,000.

Van fabrieken waren in 1838 slechts ééne brouwerij en ééne looijerij in werking. In 1850 waren er reeds 135 van allerlei aard, zoo ook 27 molens. In 1856 steeg het getal der fabrieken op 293, waaronder 70 meelmolens, waarvan 63 door stoom gedreven werden.

Twee spoorwegen zijn in de kolonie voltooid; de eene, van de haven tot Adelaïde, is 7½ mijl lang, en de andere, van Adelaïde tot Gawler Town, over Salesburry en Smithfield, 25 mijlen lang. De eerste lijn werd in April 1856 geopend en heeft in 1857 284,000 personen en 65,000,000 kilo goederen vervoerd. De andere lijn werd, tot Salesburry 12½ mijlen, in het begin van 1857 in gebruik gesteld; tot Smithfield, 18¾ mijlen van Adelaïde, den 1sten Junij, en tot Gawler Town den 1sten October. Het bedrag der op die wijs vervoerde personen is 78,000, dat der goederen 27,000,000 kilo.

DE CHARLES-GEORGES QUAESTIE.

De *Pays* bevat een artikel over het *Charles-Georges*-geschil, waarin melding wordt gemaakt van eene nota, door den markies de Loulé medegedeeld aan den zaakgelastigde van Frankrijk, en het vertoog bevattende van de beweegredenen, die Portugal doet gelden tot regtvaardiging van het aanhouden en kapen des Franschen vaartuigs.

Wij achten het niet onbelangrijk, de geschiedenis van deze prijsverklaring, aan bovengenoemd blad ontleend, aan onze lezers mede te deelen. Zij komt in de hoofdzaak op het volgende:

De *Charles-Georges* was bij het eiland Guitangoha geankerd, een punt, dat streng aan de schepen is verboden en het feit dier ankering heeft het bezoek der Portugesche kruisers gewettigd. Deze hebben aan boord van den *Charles-Georges* 110 negers gevonden, waaronder jonge lieden, die naauwelijks aan de kindschheid ontwassen waren.

Al de negers zouden verklaard hebben, tegen hunnen wil ingescheept te zijn, en tegen die verklaring kon de kapitein geen enkel papier, geen enkel bewijs leveren. Ondervraagd, waarom hij stil gehouden of het anker geworpen had, bij eene standplaats, die door de reglementen verboden was, had hij geantwoord, dat de behoefte aan heelkundige hulp hem genoopt had, het land te naderen, en dat de wind alleen hem belet had, zich naar Ibo te begeven, de kust namelijk, werwaarts hij verlangde te stevenen.

Eene commissie van onderzoek, door den gouverneur van Mozambique aangewezen, heeft, na de feiten onderzocht, en de verklaringen van den Franschen kapitein ontvangen te hebben, den aanslag van het schip bevolen, dat onmiddellijk naar Lissabon werd gezonden.

Het Fransche gouvernement heeft hierop en de teruggave van het gekaapte schip, en de onmiddellijke invrijheidstelling van den kapitein geeischt, en daarenboven nog eene aanzienlijke schadeloosstelling ten voordeele van den reeder. De markies de Loulé heeft geantwoord, dat hij het betreurde, dit verlangen niet te kunnen inwilligen, dat de justitie de zaak in handen had, en dat zij op wettige wijze moest worden opgelost.

Het is over dit punt, dat de moeijelijkheid grootendeels loopt. Het Fransche gouvernement betwist het regterlijk oordeel van Portugal over zijne landgenooten, en dit ten opzigte van feiten, voorzien van de bekrachtiging zijner koloniale agenten. Volgens de Fransche regering moest de tegenwoordigheid van eenen commissaris aan boord van een schip alle verdenking afwenden, en het vaartuig in zoodanig geval niet alleen een dadelijk bespaaren, maar zelfs ook van het bezoek der kruisers verschoonen. De ankering te Guitangonha kon ten hoogste tot de toepassing eener boete aanleiding geven. Wat de negers betreft, die voor de Portugesche commissie hebben staande gehouden, dat zij tegen hunnen wil waren ingescheept geworden, zij hebben het tegendeel verklaard voor eene commissie van onderzoek, door den bevelhebber van het Fransche station benoemd, zoodat hunne verklaring geene waarde heeft.

Eindelijk heeft de kapitein tot zijne regtvaardiging eene toestemming tot inscheping der negers vertoond, afgegeven door de Portugesche autoriteit der plaats, van waar de negers komen.

Zoowel het kabinet te Lissabon als de overheid van Mozambique hebben geweigerd de waarde dier documenten te erkennen, vermits die vergunning niet is verleend door de Portugesche autoriteiten, maar door Cheiks van volkstammen, waaraan men Portugeesch karakter, noch wettig gezag kon toekennen. Wat de onschendbaarheid van den Franschen commissaris betreft, het kabinet van Lissabon kan de bekrachtiging van het voorregt, door Frankrijk ten gunste van dien ambtenaar geeischt, niet aanvaarden.

Een ondergeschikt geschilpunt maakt het vraagstuk uit, of Portugal het regt heeft de emigratie te verbieden, hetzij voor zijne bezittingen, hetzij voor een grondgebied, waarop het een gezag inroept, dat door Frankrijk betwist wordt — en het grondgebied, waarop de kapitein van den *Charles-Georges* zijne aanwervingen gedaan heeft, bevindt zich in dit geval.

Van alle bijzonderheden ontdaan, wordt de quaestie tot den volgenden strijd teruggebragt: Portugal wil, dat het vraagstuk voor het forum van den regter gebragt en door dezen opgelost worde; het kabinet der Tuilerijën antwoordt, dat de inbeslagneming onwettig was, dat de regtbanken onbevoegd zijn ten deze uitspraak te doen en dat de zaak uitsluitend op het gebied der diplomatie te huis behoort.

Van dien aard waren de onderhandelingen, toen admiraal Lavaud bevel kreeg zich naar Lissabon te begeven, om den Franschen gezant, den markies Delesle de Siry, namens zijne regering, terug te roepen, indien de laatste pogingen van dien diplomaat zonder gevolg bleven.

De beide schepen *Donawerth* en *Austerlitz* zijn den 3den dezer ter plaatse hunner bestemming aangekomen.

Van zijnen kant heeft het Portugesche gouvernement aan Frankrijk het voorstel gedaan, zich aan de uitspraak van eene derde mogendheid te onderwerpen, die later zou worden aangewezen.

Ten gevolge van dit voorstel heeft er eene bijeenkomst plaats gehad tusschen graaf Walewski en den vertegenwoordiger van het hof van Lissabon te Parijs. De uitslag daarvan was, dat het voorstel van Portugal door den minister van buitenlandsche zaken verworpen is;

met bedreiging, dat, indien binnen 48 uren in de teruggave van het vaartuig, de uitlevering van den kapitein en bovendien in de betaling eener voldoende schadeloosstelling door Portugal niet mogt bewilligd zijn, Frankrijk niet alleen onverwijld zijn gezant en de consuls van Lissabon terugroepen, maar bovendien tot andere dwangmaatregelen zou overgaan.

Dit *ultimatum*, eene uitdrukkelijke en beslissende sommatie van Frankrijk, schijnt ons allezins wettig toe, dat Europa als eene daad van billijkheid en waardigheid moet goedkeuren.

Een vaartuig toch, voerende de Fransche vlag, en hebbende een afgevaardigde van den minister van marine aan boord, is buiten de wateren van het grondgebied in beslag genomen en onder den last eener eerlooze beschuldiging geplaatst.

Door deze kaping werd de Fransche vlag vermoed een onwettige en verfoeijelijke handel gedreven te hebben, die door de Fransche wetgeving veroordeeld en door de zeden afgekeurd wordt.

De volstrekte legitimiteit der documenten aan boord, de aanwezigheid van een' officiëlen agent der Fransche regering wordt nogtans aan nietige schijngronden opgeofferd, die bovendien door onwedersprekelijke bewijzen ontzenuwd zijn.

Alle bepalingen van het maritieme regt, alle diplomatische regten en autoriieiten zijn derhalve stoutmoedig miskend. Uit dien hoofde kon, noch mogt Frankrijk de bemiddeing van iemand aannemen. Het conflict moest regstreeks door beide mogendheden, zonder tusschenkomst van eene derde, zonder scheidsregter, zonder middel en zonder procedure, geregeld en bijgelegd worden, wanneer aan Frankrijk's billijkheid en waardigheid niet te kort zou worden gedaan.

Een telegram uit Parijs van den 14den meldt dan ook, dat het geschil bijgelegd is, dat de Portugesche regering heeft toegestemd in de vordering, dat het schip onmiddellijk zou worden ontslagen, en dat de betalen schadevergoeding door eene derde mogendheid scheidsregtelijk zou worden vastgesteld en geregeld.

VERSCHEIDENHEDEN.

Nadere bijzonderheden over de komeet van Donati.

Dit hemelligchaam was geen nieuw, problematisch verschijnsel, waarvoor men het alleen uit dien hoofde heeft gehouden, omdat men op zijne vroegere perioden geene acht had geslagen. Die komeet is dan ook geen noordelijk, maar een zuidelijk hemelligchaam, dat, bij perioden van 16 jaren, tot zijnen noordelijken zonnestand wederkeert, en onmiddellijk daarna zijnen loop weder naar het zuiden voortzet. Sinds den aanvang van October, wijkt het dagelijks een half millioen mijlen — ongeveer drie zonnebreedten — zuidwaards van de zon, en op bijna gelijken afstand van de aarde af, waardoor het spoedig, zoowel wat den lichtglans, en bij gevolg ook wat de lengte van den staart betreft, aanmerkelijk afneemt, snel verdwijnt en, eerst na voltooijing zijner zestienjarige periode, wederom uit het zuiden te voorschijn tredend, der zonne andermaal kan naderen en in het noorder halfrond zigtbaar worden.

Die komeet nu werd, bij haar tegenwoordig verschijnen, op den 9den Maart, *het eerste* waargenomen, door Dr. D. Winneke, te Bonn, en 10 dagen later ook door pater Reslhuber, den directeur van het observatorium te Kremsmunster, in het sterrebeeld den Adelaar gezien, terwijl zij zich in eene onafgebroken rigting naar het oosten voortbewoog. Van dit standpunt af, was zij, aan licht afnemend, weldra weder voor het oog verdwenen. In dien toestand kon haar verdere loop uit het zuiden naar het noorden niet worden gadegeslagen, totdat zij, bij toenemend licht, in hare toenadering tot de zon, door Donati te Florence op nieuw ontdekt werd. De lengte harer baan, van den Adelaar tot den Grooten Beer, was dus alleen de oorzaak, dat men haar niet als de ster van Maart herkende.

Gelijk reeds gezegd is, keert zij bij perioden van 16 jaren terug, en werd, bij haar laatst verschijnen in 1827, door Pons ontdekt, terwijl Olivier, op den overdreven grondslag der lengte harer ecliptische baan, haar eene periode van 2611 jaren toeschreef.

Men nam toen den lengte-graad van haar perihelium — digtsten stand bij de zon — op 250°, en de knoop op 129° waar. Drie perioden vroeger, namelijk, in 1780, werd deze zelfde ster door Messter ontdekt, en de lengte van haar perihelium op 246°, en die van haar knoop op 124° vastgesteld. Dit nu stelt, in elke periode een voorwaartsrukken van beide punten van 1°, 20′ voorop.

De opklimming der baan — het zekerste blijk voor de identiteit — had, bij *beide* verschijningen tot op 54° plaats. Haar afstand van de zon werd, gelijk steeds, stijgend waargenomen, en wel in 1780, op een tiende van den gemiddelden zons-afstand, of 2,080,000 mijlen. De kortste afstand dezer planeet van de zon kon thans ongeveer tot op het drievoudige zijn opgeklommen.

Zeven perioden vroeger, bij gevolg in 1668, bleef zij in haren grootsten glans der zon zóó nabij, dat men — om met de woorden van Maïdler, in zijne *Populaire Astronomie*, edit. 1846, pag. 313, te spreken — in Europa slechts den wijd-uitgestrekten staart der komeet, de kern zelve echter alleen in Oost-Indie en Zuid-Amerika kon aanschouwen. In 1827 schatte men haren diameter op 930 mijlen, dus op 120 meer dan de halve middellijn der aarde. Thans stelt Keiss dien op ongeveer twee derde van de lengte der laatstgemelde, een verschil, dat slechts een gevolg der verschillende schattingen van den afstand is. Na dit alles zullen wij het naauwelijks behoeven aan te merken, dat de, naar men meent, twee te Tunis waargenomen kometen slechts verschillende phasen van deze eene zijn, waargenomen naar de onderscheidene standen, die zij, naar het zuiden terugkeerende, ten opzigte van de zon aanneemt, namelijk, ginds schitterender dan hier, en terwijl zij, door de asbeweging der aarde, des avonds en des morgens zigtbaar wordt.

Ananas-planten.

Met reuzen-schreden ziet men tegenwoordig den land- en tuinbouw vooruitgaan. Men staat verbaasd te zien, dat, waar voor eenige jaren nog dorre, woeste en door de menschelijke hand verlaten heidevelden bestonden, thans veelvuldige landouwen en vruchtbare gronden het oog bekoren.

In de tuinen ziet men hoe de kennis van de behandeling der vruchtboomen dagelijks toeneemt. In dezelfde hoven, waar men nog voor weinige jaren de vruchtboomen alleen aan de zorg der natuur overliet, of, nog erger, de boomen aan de bewerking van onkundige handen toevertrouwde, waardoor zij soms geheel dor en onvruchtbaar werden- kan men thans de schoonste cultuur en veredeling waarnemen.

Dit geldt in het bijzonder de aankweeking der ananassen. Terwijl de tuiniers voor weinige jaren gelukkig waren, wanneer zij vruchten van 20 Ned. duimen lengte verkregen, ziet men thans deze edele vrucht van Pomona den dubbelen omvang bereiken.

Men heeft dezen schoonen vooruitgang bijzonder te danken aan de onvermoeide pogingen van den baron de Vinck, te West-Wezel (Belgie), wiens broeikassen op eene nieuwe wijze met een stoomwerktuig verwarmd worden en wonderschoone ananasplanten voortbrengen, wier vruchten eene lengte van 31-40 en eene dikte in den omvang van 50 Ned. duimen bezitten. De vruchten, welke wij van Oost- en West-Indie ontvangen, zijn niet veel grooter, dan die wij vroeger zelven wonnen; tegenwoordig zijn onze horticulteurs in staat veel grootere en betere vruchten te kweeken, dan in de plaatsen van hare oorspronkelijke afkomst zelfs groeijen.

Diamanten verzamelende mieren.

Onder de eigenaardigheden, welke de familie der mieren onderscheidt, is welligt geene merkwaardiger, dan die, welke Möllhausen, op zijne reis door Nieuw-Mexico, in het land der Zuni-Indianen heeft waargenomen. Zij bestaat dáárin, dat de bijzondere soort van deze diertjes, die aldaar leeft, even als de raven, blinkende voorwerpen en schitterende steenen opzoekt en in hunne nesten verbergt. De genoemde reiziger vond tot zijne verbazing een aantal op die wijze bijeenverzamelde granaten, robijnen, diamanten en smaragden in deze hoopen, die wel is waar meestal de grootte eener erwt hadden, doch het lijdt geen twijfel, zegt Möllhausen, of hij had, bij verdere nasporingen, ook grootere en kostbaarder edelgesteenten gevonden. Intusschen gaat het vinden daarvan met groote moeijelijkheden gepaard, vermits de Indiaansche inboorlingen tot de roofzuchtigste in het stroomgebied van den Colorado behooren. Een togt naar deze rotsen moet derhalve als eene der avontuurlijkste en gevaarlijkste van alle reizen worden beschouwd.

In de geographische mededeelingen van Peterman is, p. 338-341, melding gemaakt van de lijst der hoogte-metingen, welke sedert eene reeks van jaren op Java zijn gedaan en ieder jaar op nieuw, met de jongste metingen verrijkt, in den gouvernements-almanak voor Nederlandsch-Indie worden afgedrukt. Deze lijst is met de volgende woorden door den uitgever geïntroduceerd: „Zij (deze hoogte-opgaven) leggen een verheugend bewijs af van de Nederlandsche vlijt, die bij de bepaling van zoo vele hoogten is aangewend." Het doet ons genoegen voortdurend te kunnen waarnemen, dat de Nederlandsche vlijt, ondernemingsgeest en kennis, alsmede de daaruit voortvloeijende resultaten, meer en meer, ook in het buitenland, erkend en gewaardeerd worden, en dat de tijd voorbij is, waarin hetgeen in Nederland gedaan werd, buiten de grenzen, als ware het, niet bestond en niet bekend was. Petermans geographische mededeelingen hebben reeds herhaalde keeren proeven gegeven, met de Nederlandsche literatuur naauwkeurig bekend te zijn, voor zoo verre het de bemoeijingen der Nederlanders met de aardrijkskunde en de kartographie aangaat.

De grootste sigarenfabriek bevindt zich op het eiland Manilla, te Binondo. De gebouwen daarvan maken eene kleine stad uit. In het eigenlijke fabriekgebouw arbeiden dagelijks acht duizend vrouwen. Altijd zitten er vijftien te zamen aan eene tafel, waarop zij de tabaksbladen zamenrollen, die later over de geheele aarde verspreid worden. Een meisje levert dagelijks 2000 stuks, zoodat elken dag uit deze eene fabriek 1,600,000 stuks komen. De reizigers weten niet genoegzaam den vreemden aanblik te beschrijven, die hen verrast, wanneer zij zoo vele duizende vrouwen bezig zien.

HANDELSBERIGTEN.

Algemeen Overzigt der Week.

AMSTERDAM, 16 October.

De omzettingen in verschillende koloniale artikelen zijn in de laatst verloopen acht dagen vrij belangrijk geweest. Wij hebben dan ook onderscheidene afdoeningen te vermelden. De stand der markt blijft voortdurend vertrouwen inboezemen. Prijzen zijn vast.

Het Departement van Koloniën heeft de volgende mededeeling gedaan.

A. Opgave van de verschillende op Java, uit den oogst van 1858 reeds opgeleverde en vermoedelijk nog te leveren gouvernements-producten, onder ultimo Junij 1858.

Producten.		Reeds ontvangen.	Vermoedelijk nog te ontvangen.		Totaal.
Koffij . . .	picols	271,334	709,748		981,082
Suiker. . . .	id.	10,240	827,806	1)	838,046
Indigo. . . .	Amsterd. ℔	321,120	355,296	2)	676,416
Thee. . . .	id.	416,314	1,476,383		1,892,697
Kaneel. . . .	id.	101,826	119,977		221,803
Cochenille. .	id.	1,083	26,917	3)	28,000
Peper . . .	id.	—	67,895		67,895
Tabak. . . .	pikols.	—	800	4)	800

1) Onder de bovenvermelde cijfers is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentiën Tagal en Pekalongan, waarvan nog geene opgave is ontvangen.

Bovendien blijft ter beschikking van de fabriekanten (insgelijks met uitzondering van die in de zoo even gemelde residentiën) eene hoeveelheid, vermoedelijk van 611,250 pic.

2) De productie van de residentiën Bezoeki nog niet opgegeven zijnde, is derhalve onder de bovenvermelde cijfers ook niet begrepen.

3) De hoeveelheid, welke bovendien ter beschikking van de fabriekanten blijft, bedraagt vermoedelijk 10,000 Amst. ponden.

4) De hoeveelheid, bovendien ter beschikking van de fabriekanten blijvende, is begrepen onder de cijfers vermeld op staat B.

B. Opgave der producten, voor particuliere rekening op Java geteeld, uit den oogst van 1858, onder ultimo Junij 1858.

Producten.		Reeds ontv.	Vermoedelijk nog te ontvangen.		Totaal.
Koffij . . .	picols	32,434	49,125	1)	81,559
Suiker . . .	id.	70,580	220,007	2)	290,587
Indigo . .	Amsterd. pd.	185,440	266,560		452,000
Kaneel . .	id.	625	625		1,250
Cochenille .	id.	1,200	41,800		43,000
Tabak . . .	picols	—	3,100	3)	3,100

1) Onder de bovenvermelde cijfers is niet begrepen het vermoedelijk nog te ontvangene uit de residentie Soerakarta, waarvan nog geene opgave is ontvangen.

2) Als voren.

3) De vermoedelijk nog te ontvangen hoeveelheid uit de residentiën Rembang en Soerabaija nog niet opgegeven zijnde, is derhalve onder de bovenvermelde cijfers niet begrepen.

KOFFIJ. De markt was deze week zonder variatie, terwijl het eindigen van den ontvangst-termijn zonder invloed bleef, en er niets onder de laatst verhoogde prijzen te koopen was. Onder 33 c. is geen goed ord. Java te bekomen, en die prijs wordt dan ook voor de behoeften besteed.

Naar billijke kleurige Rio- blijft vraag bestaan, hoofdzakelijk voor verzending.

Ziehier beschrijving en taxatie van 1355 vaten en 917 balen Ceylon KOFFIJ, in veiling 27 October 1858, door de N. H.-M.

N°. 1. 487/1 en 143/2 vat. donker fijn groen . . . . . 39 à 40
″ 2. 215/1 ″ 37/2 ″ mooi groen met wit . . . . . 38 ″ 38½
″ 3. 131/1 ″ 87/2 ″ goed gr. iets ros kl.v.boon met dor 35 ″ 35½
″ 4. 86/1 ″ 20/2 ″ goed groen klein van boon. . . . 36 ″ —
″ 5. 35/1 ″ 6/2 ″ goed gr. met wit kl.v.boon met stuk 35 ″ —
″ 6. 3/1 ″ 29/2 ″ goed groen ronde boonen. . . . 46 ″ 48
″ 7. 8/1 ″ — ″ groen grof gebroken . . . . . 30 ″ 31
″ 8. 165 balen goed groen met wit enkel stuk . . . . 34 ″ 34½
″ 9. 147 ″ groen zeer klein van boon . . . . . 32 ″ 33
″ 10. 230 ″ groen gebroken . . . . . . 28 ″ 29
″ 11. 241 ″ groenachtig gebroken . . . . . 26 ″ 27
″ — 34/1 en 34/2 vaten, 134 balen diverse sorteringen.

Ziehier den uitvoer van KOFFIJ van Rio-Janeiro.

Naar	Van 1 Jan. tot 31 Aug. 1858.	1857.	1856.	In de maanden Julij en Aug. 1858.	1857.	1856.
Hamburg . . .	26,400	113,200	53,900	7,000	35,900	12,200
Antwerpen . . .	3,900	57,300	42,800	—	22,800	19,500
Bremen . . .	3,800	23,500	—	—	8,000	—
Holland . . .	—	23,500	—	—	17,200	—
Engeland en 't Kanaal.	147,400	352,500	152,600	48,100	102,700	58,000
Hâvre en Frankrijk.	50,600	66,000	40,300	9,000	12,800	17,600
Kopenhagen en de Oostzee	16,800	65,400	94,000	1,700	17,200	29,100
Triëst en de Middell. Zee.	91,900	171,200	127,100	12,200	33,200	36,100
Diverse havens. . .	33,300	36,000	39,800	6,900	12,000	18,300
Totaal naar Europa.	374,100	908,600	550,000	84,900	261,800	190,800
De Vereenigde Staten.	664,900	646,400	642,900	167,000	131,800	166,600
Totaal balen. . .	1,039,000	1,555,000	1,192,900	251,900	393,600	357,400

De vermindering der uitvoeren naar Europa bedraagt nu van 1 Januarij—31 Aug., tegen 1857, 534,500 balen, 175,900 balen tegen 1856, 508,000 balen tegen 1855, en 219,000 balen in 1854, en verdeelt zich als volgt:

1858 minder dan in	1857.	1856.	1855.	1854.
Kanaal, Hamburg	276,000	36,000	242,000	82,000
Antwerpen	65,500	38,900	66,000	50,000
Oostzee	50,000	67,000	66,000	35,000
Middell. zee	87,000	27,000	115,000	52,000
Diverse havens	56,000	—	19,000	—
Balen . .	534,500	175,900	508,000	219,000,

terwijl de uitvoer naar de Vereenigde Staten weinig verandering toont namelijk:

1858.	1857.	1856.
664,900	646,400	642,900 balen.

Een brief uit Ceylon meldt het volgende omtrent de Koffij-verschepingen, in centenaars van 50¾ kilo.

Van 1°. Oct. 1857-31 Aug. 1855.	Plant.	Native.	Totaal.
Londen.	288,407	75,430	363,837
Liverpool.	8,029	3,291	11,320
Frankrijk.	3,671	44,203	47,874
Falmouth.	7,565	12,884	20,449
Rotterdam.	29,749	3,326	33,075
Gibraltar	5,383	2,292	7,575
Triëst.	5,643	1,307	6,950
Australie.	7,060	4,015	11,075
Middell. Zee. . .	2,001	1,780	3,781
Moulmain.	31	33	64
Calcutta.	—	1,250	1,250
Mauritius	—	3,764	3,764
Hamburg.	—	1,129	1,129
Cherbourg.	4,983	2,023	7,006
Diversen.	—	182	182
Totaal cwts.	362,522	156,909	519,232
In 1857	365,898	165,424	531,322

SUIKER. Ruwe. Het artikel blijft onveranderd stil; de afdoeningen bepaalden zich bij 1228 kranjang Java per *Twente*, N°. 11¾ à ƒ 37, en 500 kisten Havana N°. 9 à ƒ 35½, ex *Activo*. In andere soorten zijn ons geene afdoeningen bekend geworden.

Volgens de door den *Moniteur* gepubliceerde tabellen der beetwortelproductie en verbruik in Frankrijk, is de hoeveelheid van den oogst, van 1 Sept. tot 31 Aug. als volgt:

	1857/58.	1856/57.
Totale productie	151,514,435	83,126,618 kilo.
Verbruik uit de fabrieken	18,141,762	14,422,668 kilo.
″ ″ ″ entrepôt	93,735,350	63,648,469 ″
Totaal verbruik	111,877,112	78,071,137 kilo.
Voorraad in de fabrieken	16,067,330	4,344,483 kilo.
″ ″ ″ entrepôt	10,106,733	5,684,390 ″
Totaal voorraad	26,174,063	10,028,873 kilo.

De vermeerdering is dus:

Van de fabriekatie 68,387,817 kilo.
″ het verbruik 33,805,975 ″
″ de voorraad 16,145,190 ″

De in werking zijnde fabrieken waren, den 31 Aug. 1858, 341, tegen 283 in 1857, dus 58 fabrieken meer.

THEE. De veiling der Java Thee, is ofschoon grootendeels verre beneden taxatie, zoo als wij hieronder mededeelen, coulant afgeloopen; de weinige opinie vóór de veiling is oorzaak geweest, dat de orders meerendeels zijn teruggehouden; thans echter, nu de buitengewoon lage prijzen bekend zijn geworden, wordt naar alle soorten, bijzonder de Thunkay, veel gevraagd, zonder die meer tot veilingsprijs te kunnen bekomen.

Op Pecco alleen was tot hooge prijzen buitenlandsche commissie.

Ziehier de afloop benevens de Taxatie en Verkoopprijzen dooreen gerekend op gelijke hoeveelheden der gehoudene veiling.

		Taxatie.	Dooreen.	Verk.	Dooreen.	
1462/4	Boei	55 à 70	62	45 à 74	59	
7429 ″	Congo	65 ″ 95	80	63 ″ 86	74	
122 ″	Kempoei	80 ″ 85	82	85 ″ 88	86	*
5544 ″	Souchon	70 ″ 110	90	65 ″ 110	87	
998/4 en	1252/12 Pecco	150 ″ 300	225	150 ″ 283	216	
2488/4	Tonkay	40 ″ 110	75	39 ″ 110	74	
622/4	Schin	35 ″ 70	52	33 ″ 58	45	
643/4	33/12 Hysant	50 ″ 130	90	42 ″ 146	94	*
305/4	374/12 Uxim	65 ″ 130	97	60 ″ 141	100	*
11/4	1016/12 Joosjes	50 ″ 100	115	61 ″ 214	137	*
	29/12 dito	110 ″ 200				

De met een * geteekende zijn boven taxatie.

Alles verkocht.

Aanvoeren, afleveringen en voorraden van THEE te Londen.

Van 1 Januarij tot 30 September.

AANVOER.	1858.	1857.	1856.
Zwart	44,160,820	28,740,324	43,504,000 ℔
Groen	6,854,573	14,370,161	7,827,000 ″
Totaal. . .	51,015,393	43,110,485	51,331,000 ℔
AFLEVERING.	1858.	1857.	1856.
Zwart	42,221,741	34,141,414	36,884,000 ℔
Groen	7,778,214	17,070,706	6,957,000 ″
Totaal. . .	49,999,955	51,212,120	43,841,000 ℔
VOORRAAD.	1858.	1857.	1856.
Zwart	47,953,858	39,919,286	51,378,000 ℔
Groen	9,861,294	19,959,642	11,393,000 ″
Totaal. . .	57,815,152	59,878,928	62,771,000 ℔
VEREEN. KONINGRIJK.	1858.	1857.	1856.
Geheele voorraad . .	69,093,000	77,055,800	81,164,000 ℔

RIJST. Uit de eerste hand zijn deze week afgedaan 84 vaten nieuwe Carolina. In de prijzen hebben wij geene veranderingen te berigten; dezelve bleven als vroeger; de omzet blijft gering.

Van tweede soort ongepelde Tafel-RIJST, werden ca. 2800 balen tot ƒ 7 omgezet. Overigens werd er niets gedaan, daar de meeste houders tot de tegenwoordige prijzen ongenegen zijn om te realiseren.

In de gepelde soorten ging mede zeer weinig om, en worden alleen voor dadelijke behoefte gekocht; de prijzen blijven onveranderd.

voor rond. Arracan ƒ 6¾ à 7 voor gepeld Java voorl. ƒ 9 à 10
″ gep. Rangoon ″ 6½ ″ ¾ ″ ″ Tafel- ″ 11 ″ 12½
″ ″ Java gr. ″ 7 ″ 8½ Carolina- ″ 13½ —

SPECERIJEN en KRUIDENIERSWAREN. De handel bepaalt zich tot eenige kleine ordertjes, welke nu en dan worden uitgevoerd. Overigens is het artikel gedrukt en kan men gemakkelijk tot de laatste veilingsprijzen koopen.

VRUCHTEN. Van de nieuw aangekomen Vijgen en Rozijn, werd alleen voor de dadelijke behoefte iets genomen. Meerdere aanvoeren, welke spoedig verwacht worden, zullen tot meerdere zaken aanleiding geven.

De stand der Rijst was te Londen:

2 October	1858.	1857.	1856.
Aanvoer	72,501,000	52,770,000	77,200,000 kilo.
Verbruik	28,000,000	24,600,000	24,000,000 ″
Uitvoer	18,120,000	33,760,000	19,500,000 ″
Voorraad	89,600,000	49,200,000	45,320,000 ″

De sleetprijzen bleven voor nieuwe Muscadel in lagen ƒ 40, en zonder lagen ƒ 35.

Van Commadre Vijgen. . . . . ƒ 14.
″ Condate dito . . . . ″ 11.

Ziehier de prijzen van:

Havana Honig . .	ƒ 22	Malaga Schillen. .	ƒ 25
Inlandsche dito. .	″ 21	Alicante Anijszaad .	″ 60
Melassen.	″ 18 à 17	Fransch dito . .	″ 50
Barbarijsche Amandel.	″ 35	Sucade . . .	39 à 40 c.
		Grove dito. . .	ƒ 42

TABAK. De afdoeningen bestonden uit 483 vaten Maryland en 2367 pak Java; de aanvoer bepaalde zich bij 13,114 pak Java.

De voorraad bestaat uit:

1710 vaten Maryland, 24,889 pak Java,
50 ″ Virginie, 189 ″ Manilla,
6 ″ Kentucky, 805 cer. Domingo,
15 ″ Stelen, 47 pak Cumana.

DROOGERIJEN en VERFWAREN. De beschrijving en taxatie der Schildpad hebben wij in ons N°. 234 medegedeeld. Wij laten hier de beschrijving en taxatie der DROOGERIJEN volgen, mede door de N. H.-M. alhier in veiling aangeslagen tegen Vrijdag 29 dezer:

Beschrijving. Taxatie.

426 coll. Gom Elastiek, bruto ca. 53,000 N. ℔.
267 kranj. / 85 zakk. } goed secunda, doorgaand donker van kleur, iets onzuiver. . . . . ƒ 41 à 42
33 korven / 41 kranj. } mooi secunda, roodachtig van kleur, vrij zuiver . . . . ″ 43 ″ 44
6600 stuks Gutta Percha, netto 23,720 N. ℔.
2194 stuks mooi sec., goed van kleur, vrij zuiver, grof van nerf en onvervalscht . . . . . . 55 à 60 c.
4406 stuks goed secunda, iets minder van kleur, zuiverheid en grover van nerf, mede onvervalscht . 50 ″ 55 ″
426 k. Gum Damar, netto ca. 26,000 Ned. ℔.
228 kisten mooi prima, blank van kleur, zuiver doch klein van stuk, zeer weinig stof . . . 30 ″ 31 ″
100 ″ goed prima, geelachtig van kleur, iets onzuiver en klein van stuk, weinig stof . . 28 ″ 29 ″
26 ″ mooi secunda, blank van kleur, vrij onzuiver, klein van stnk, weinig stof . . . 26 ″ 27 ″
72 ″ mooi secunda, geel van kleur, onzuiver, vrij grof van stuk, met stof. . . . . . 25 ″ 26 ″
2 ″ Gum Benzoin, netto ca. 100 Ned. ℔ Siam, beloopen greinen, blank en zuiver. . . . 125 ″ 150 ″

De beschrijving en taxatie van 229 f. Cochin KOKOSOLIE, welke tegen 19 dezer in veiling zijn aangeslagen, hebben wij reeds in ons N°. 240 opgegeven, zijnde dezelfde partij, waarvan wij reeds eene taxatie in ons blad van 14 Sept. jl., N°. 217, hebben gemeld.

In Droogerijen hebben geene omzettingen van belang plaats gehad.

De veiling van Kokosolie, heden te Rotterdam, is afgeloopen als volgt:

35,000 kilo prima . . . . . verkocht à ƒ 24
153,000 ″ dito . . . . . opgehouden ″ ″ 24¼
35,000 ″ goed wit. . . . verkocht ″ ″ 23

Indigo. In de afgeloopen week zijn geene afdoeningen te vermelden. Bij particulieren werden 153 k. Java aangevoerd, die spoedig aan de markt zullen komen.

Cochenille. Niets in gepasseerd.

Verfhouten met weinig handel en prijzen onveranderd.

Terpentijnolie. Van Amerikaansche werden eenige partijen op levering tot hoogere prijzen afgedaan.

Meekrap. Tot vorige prijzen blijft het artikel gevraagd en goede soorten vinden daartoe koopers.

KATOEN was deze week zeer stil; slechts 150 b. Comptah ex *Henriette Maria* werden gisteren tot zeer vaste prijzen genomen, waarmede de 1ste hands voorraad opgeruimd is. De *California*, met 2450 b. van Bombay aan de N. H.-M., is gisteren gearriveerd, zoodat er hoop bestaat, dat deze lading nog in de veiling van 28 dezer zal worden opgenomen.

Te New-York was de stand der KATOEN in Balen.

1 Sept.	AANVOER. laatste week.	Sedert 1 Sept.	UITVOER LAATSTE WEEK NAAR Engeland.	Frankrijk.	And. hav.
1858-59.	23,000	34,000	7,000	—	1,000
1857-58.	5,000	7,000	3,000	—	1,000
1856-57.	20,000	30,000	2,000	—	1,000
1855-56.	41,000	71,000	10,000	2,000	2,000
1854-55.	10,000	18,000	8,000	—	2,000
1853-54.	10,000	18,000	8,000	—	2,000

UITVOER, sedert 1 September.

Naar	Engeland.	Frankrijk.	And. hav.	Totaal.	Voorraad.
1858-59.	14,000	—	1,000	15,000	85,000
1857-58.	5,000	—	1,000	6,000	34,000
1856-57.	6,000	—	4,000	10,000	60,000
1855-56.	29,000	3,000	3,000	35,000	142,000
1854-55.	14,000	1,000	5,000	20,000	90,000
1853-54.	25,000	1,000	5,000	31,000	85,000

Dus in de aanvoeren eene vermeerdering van 27,000 b. tegen 1857-58, en eene vermeerdering van 4000 b. over 1856-57.

De uitvoer geeft het volgende resultaat:

Vergel. met	Engeland,	Frankrijk.	And. hav.	Totaal.	Voorraad.
1857-58.	9,000 mr.	—	—	9,000 mr.	51,000 mr.
1856-57.	8,000 mr.	—	3,000 mind.	5,000 mind.	25,000 mr.

AANVOEREN EN VOORRADEN VAN KATOEN.

	New-Orleans.	Mobile.	Savannah.	Charleston.	Florida.	Virginie.	New-York.	Texas en andere havens.	Totaal balen.
Voorraad en nog niet uitgeklaarde kwant. 1858	30,230	9,934	1,507	11,514	49	1,750	28,146	830	83,960
″ ″ ″ 1857	7,321	8,689	1,693	6,969	42	300	27,622	1,157	53,793
″ 1 September 1857	7,321	4,504	1,926	5,644	56	420	16,246	10,394	46,511
″ ″ 1856	6,995	5,005	1,550	3,144	74	842	34,657	10,123	62,390
Aanvoer sedert 1 September. . . 1857	1,572,409	519,771	293,538	410,499	107,336	37,925	—	144,136	3,085,614
″ ″ 1856	1,449,996	848,680	326,989	394,651	123,099	39,094	—	89,823	2,908,332
Uitvoer ″ ″ 1857 tot 1 Septemb. 1858 naar Groot-Brittannië	1,016,716	270,488	149,346	192,251	24,417	495	109,174	48,000	1,810,887
″ 1 Sept. 1857 tot idem n. Frankr.	236,596	89,887	7,376	35,508	—	—	12,951	1,689	384,002
″ ″ ″ and. hav.	241,758	26,722	10,980	71,650	1,364	—	23,615	16,269	392,358
Totaal naar vreemde havens	1,495,070	387,097	167,702	299,404	25,781	495	145,740	65,958	2,586,247
Naar noordelijke havens.	164,637	59,685	112,134	116,812	72,752	30,499	—	63,566	620,085
″ van 1 Sept. 1856 tot 1 Sept. 1857 naar Groot-Brittannië.	749,485	205,307	138,694	138,876	29,125	200	145,247	14,942	1,421,876
″ idem tot idem naar Frankrijk.	258,163	88,824	3,504	40,821	—	—	21,499	4,428	417,239
″ ″ idem ″ andere havens.	286,069	22,840	16,641	49,488	1,764	—	28,442	8,142	412,386
Totaal naar vreemde havens.	1,293,717	316,971	158,839	229,135	30,889	200	195,188	27,512	2,252,501
Naar noordelijke havens.	223,202	110,275	162,187	166,240	83,391	28,865	—	50,661	824,823

WOL. In dit artikel hebben geene omzettingen plaats gehad.

Ziehier de aanvoeren van Wol in Engeland.

Koloniaal.	Londen.		Liverpool.		Totaal, Inclusief H[illegible] Bristol, Lei[illegible] enz.	
Van 1 Jan.-31 Julij	1858.	1857.	1858.	1857.	1858.	18[illegible]
Sydney . . .	37,543	35,213	—	162	37,543	[illegible]
Port Philip . .	50,674	46,268	1,779	2,444	53,903	[illegible]
Portlandsbaai. .	4,076	7,077	—	—	4,076	[illegible]
Howart Town. .	7,861	8,274	—	—	7,861	[illegible]
Launceston . .	6,641	6,519	—	—	6,641	[illegible]
Port Adelaïde. .	19,623	20,168	—	—	19,623	[illegible]
Swan River . .	1,404	1,285	—	—	1,404	[illegible]
New-Sealand . .	3,470	5,763	—	—	3,470	[illegible]
K. de G. Hoop, Algoa-Baai, Port-Natal . . .	19,749	20,816	—	—	19,749	[illegible]
Port-Beaufort en Mossel-Baai .	2,013	1,584	—	—	2,013	[illegible]
Kaapstad . . .	6,340	6,231	—	—	6,340	[illegible]
Oost-Indische. .	3,176	5,420	21,677	22,011	24,853	[illegible]
Totaal Koloniaal.	162,570	164,568	23,456	24,617	187,476	[illegible]
Duitschland . .	8,212	1,836	—	6	8,244	[illegible]
Spanje en Portug.	221	563	3,303	5,071	3,524	[illegible]
Rusland . . .	6,430	6,525	1,370	1,208	8,807	[illegible]
Zuid-Amerika. .	4,431	6,732	20,817	38,281	25,148	[illegible]
Barbarije, Turkije.	743	2,496	219	2,123	1,022	[illegible]
Syra en Egypte .	475	817	1,057	1,517	1,532	[illegible]
Triëst, Livorno .	50	397	9	2,088	59	[illegible]
Denemarken . .	—	40	—	—	1,096	[illegible]
Chineesch. . .	169	387	22	—	191	[illegible]
Diverse soorten .	341	529	3,251	551	5,287	[illegible]
Totaal balen . .	178,542	184,938	53,564	75,426	242,386	267,4[illegible]

HENNEP en VLAS. Voor Petersburger half rein is bij partij ƒ [illegible] betaald, bij gerijf is gedaan in:

Riga Poolsche Rein ƒ 61 à 60. Riga lichte bruine Pas ƒ [illegible]
″ ″ Uitschot ″ 58 ″ — ″ bruine Pas ″ [illegible]
″ ″ Pas ″ 57 ″ — Petersburger Rein ″ [illegible]
Memelsche Pas ƒ 48.

HUIDEN. West-Ind. soorten goed gevraagd en vast op prijs; omzettingen bepaalden zich echter, door gebrek aan disponible wa[illegible] tot enkele kavelingen uit de laatste veiling.

Van Oost-Ind. werden 2000 ps. Runder- en 675 ps. Buffelhuiden uit de eerste hand afgedaan.

Inl. artikelen blijven tot rijzende prijzen gezocht en coulant plaatsen.

METALEN. Banca Tin voortdurend in eene vaste stemming; afdoeningen, zoo hier als te Rotterdam, bedroegen:

650 blokken à ƒ 69
1500 ″ ″ ″ 69¼

en wordt nu op ƒ 69½ gehouden. Overige metalen zonder hand[illegible]

ASSCHEN. Van St. Petersburg is tot ƒ 14¾ wederom vrij w[illegible] omgegaan; de notering blijft:

1a. New-York Potasch	ƒ 19½	Toscaansche	ƒ 17½
1a. ″ Paerlasch	″ 19½	Napelsche	″ 16
St. Petersburger	″ 14¾	Eng. Soda	″ 5½ à 8½.

WIJNEN EN STERKE DRANKEN zonder handel. Wij noteren:

Jenever. Londensche proef ƒ 24¾
″ Amsterdamsche ″ ″ 21¾
″ Amerikaansche ″ ″ 20¾

VETWAREN. Traan en visch met weinig handel. De notering[illegible] zijn als volgt:

Walvisch Traan	ƒ 38	Bruine Lever Traan	ƒ 40 à 42
Robben ″	″ 38	Blanke ″ ″	″ 60 ″ 62
Archangel ″	″ 38	Kokosolie	″ 20 ″ 24
Astracan ″	″ 35	Palmolie	″ 23 ″ 26
Oost-Indische ″	″ 35	Nieuw Ansjovis	″ 9 ″ 8[illegible]

De stand der TALK was te St. Petersburg:

Den 30 Sept.	1858.	1857.	1856.
Verscheept van Kroonstad	49,907	43,558	68,761
Gereed ter verzending	9,935	13,311	15,271
Totaal van St. Petersburg	59,842	56,869	84,032
Verzonden na dien datum	—	46,892	28,063
Totaal bij sluiting der vaart	—	103,761	112,095

In vaten van 400 kilo.

Te Londen was de beweging der Talk:

4 October.	1858.	1857.	1856.
Voorraad heden	14,299	18,318	7,963 vaten.
Aflevering vorige week	2,516	2,433	3,155 ″
″ sedert 1 Junij	31,122	30,143	41,082 ″
Aanvoer laatste week	4,121	4,071	3,184 ″
″ sedert 1 Junij	33,854	35,337	32,065 ″
Prijs gele Kaarsen-	49/8	57/6	51/- ″
″ stads smelt	52/9	59/6	54/3 ″

ZADEN. In fijne Zaden ging deze week zeer weinig om. Klav[illegible] zaad bleef zonder aanbiedingen, doch ook zonder vraag; gestelde p[illegible] tijen wit zouden intusschen in aanmerking hebben kunnen komen, d[illegible] hiervan zijn slechts 37 balen jarig Boven-Rijnsch tot ƒ 48, en 68 ba[illegible] overjarig dito in voorraad, welke prijzen men nog niet wil besteden. Bruin Mosterdzaad was prijshoudend; in de prima soorten werd[illegible] kleine partijtjes tot ƒ 19½ afgedaan.

Van extra puik geel, waarvan zeer weinig bestaat, werd een ge[illegible] voor Duitsche rekening, met ƒ 22½ à 23 betaald.

Kanariezaad was in de puike nieuwe en jarige soorten ter verze[illegible] ding meer gezocht en werd in beide soorten door schaarschte hoog[illegible] gehouden. Voor het jarige, dat op ƒ 17 gehouden werd, bood men vergeefs ƒ 16½.

Karweizaad genoot geen vraag en werd ruimer aangeboden. P[illegible] Noord-Hollandsch was tot ƒ 16½ gemakkelijk te verkrijgen.

De nieuwe buitenlandsche ERWTEN blijven in de goed kokende soor[illegible] ten voortdurend genegen koopers vinden. Van Holsteinsche groe[illegible] alsook van graauwe, werden weder enkele partijtjes afgedaan, de e[illegible] ste tot ƒ 11½, de laatste tot ƒ 14 per mud.

In GRANEN. Tarwe was gedurende deze week goede handel, tot i[illegible] verhoogde prijzen, vooral in Poolsche soorten.

In Rogge was mede goede handel, tot meestal iets hoogere prijz[illegible] aan consumtie.

Gerst met weinig verandering.

Drukkerij P. D. VAN ES.